

# ELŐTERJESZTÉS

## Sátoraljaújhely Város Környezetvédelmi Programjának

### felülvizsgálatára

#### Tisztelt Képviselő-testület!

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. §-a rendelkezik a Települési Környezetvédelmi Program elkészítési kötelezettségéről.

A törvény – a hazai területi tervezési rendszereken (pl. településfejlesztés, vízgyűjtő-gazdálkodási tervezés) túl – új típusú tervezés alapjainak megteremtését is meghatározza, melynek keretében elrendelte a további környezetvédelmi tervezés alapját képező Nemzeti Környezetvédelmi Program (NKP) létrehozását, mely program 1997 óta Magyarország környezetpolitikai céljainak és intézkedéseinek átfogó keretét adja. A Nemzeti Környezetvédelmi Program feladata meghatározni az ország környezeti céljait és az azok eléréséhez szükséges eszközöket, szem előtt tartva az ország természeti adottságait, a társadalom hosszú távú érdekeit és jövőbeni fejlődési irányait.

A 2014-2019 időszakra vonatkozó, 4. Nemzeti Környezetvédelmi Programot a Vidékfejlesztési Minisztérium dolgozta ki 2013. októberében az Európai Unió 7. Környezetvédelmi Cselekvési Programjának megfelelően.

A Települési Környezetvédelmi Programok törvényileg összhangban kell, hogy álljanak a Nemzeti Környezetvédelmi Programmal, míg a Megyei Környezetvédelmi Programok kidolgozása során a települési önkormányzatokkal való egyeztetés szükséges.

A települési önkormányzat gondoskodik a Települési Környezetvédelmi Programban foglalt feladatok végrehajtásáról, a végrehajtáshoz szükséges feltételek biztosításáról, figyelemmel kíséri a feladatok megoldását, valamint szükség szerint – de legalább két évente – felülvizsgálja a Programot. Fontos ezzel kapcsolatban a pontos értelmezésen túl a saját célok, feladatok, prioritások meghatározása és a megvalósítás eszközrendszerének kialakítása.

Sátoraljaújhely város 193/2018. (XII. 13.) határozatával elfogadta a 2018–2022. évekre szóló települési környezetvédelmi programját, melynek célja a város környezeti állapotának és a város környezeti teljesítményének javítása, ezáltal egészséges lakókörnyezet biztosítása a város lakossága számára.

A Sátoraljaújhely Város Környezetvédelmi Programja 2021-2026, az alábbi fő munkarészeket tartalmazza:

- Előzmények, jogszabályi háttér, program célrendszere
- Környezeti állapot változások
- Települési környezet állapot változások
- Társadalmi, gazdasági, szociális helyzet bemutatása
- Helyzetértékelés, környezeti jövőkép kialakítása
- Célkitűzések
- Környezetvédelmi Program területei:
  - légszennyezettség
  - felszíni és felszín alatti vizek védelme
  - földtani közeg és a talaj védelme
  - táj- és természeti értékek védelme
  - épített környezet védelme
  - zaj- és rezgésterhelés

- hulladékgazdálkodás
- energiagazdálkodás
- katasztrófavédelem, környezetbiztonság
- emberi egészség védelme
- környezeti nevelés, társadalmi részvétel, szemléletformálás
- Környezeti célok meghatározása a 2021-2026 közötti időszakra

A jogszabályi előírások értelmében a környezetvédelmi program felülvizsgálat alá került, benne újabb környezetvédelmi célok megfogalmazásával, mint a környezet minőség javítása, élhető, egészségesebb városi környezet kialakítása, a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás, illetve a településen élők környezet tudatosságának növelése. A kitűzött célok megvalósításának alapjául szolgáló intézkedési terv határidőkkel ütemezve, táblázatba foglalva kerül a felülvizsgálatba.

A Város környezetvédelmi helyzetéről szóló tájékoztató az egyes környezeti elemek állapotának rövid bemutatását, és a befolyásoló főbb hatótényezők rövid elemzésén alapul az alábbiak szerint:

1. Levegő állapota  
Kiemelkedő légszennyezéssel járó ipari tevékenység Sátoraljaújhelyben továbbra sem található.  
A nyári hónapokban esetenként a levegő por, illetve pollentartalma túllépheti a határértéket.  
A közlekedésből származó légszennyezés a korábbi évekhez hasonlóan továbbra sem számottevő.
2. Talaj állapota  
A talaj állapotát tekintve a közelmúltban jelentős változás nem történt. A talajt az emberi tevékenységek közül a mezőgazdasági, az ipari tevékenységek, a szennyvizek, az illegális-hulladék lerakatok és a hulladéklerakások terhelhetik, melyek feltételezhető hatásai az utóbbi időben erősödni látszanak.
3. Felszíni vizek állapota  
A felszíni vizek állapotában a közelmúltban jelentős változás nem történt, de a csapadékvíz elvezető árkok felújítása, valamint 2021-ben megvalósuló csatornahálózat bővítés, fejlesztés (Derogáció) jelentős mértékben javíthatja a jelenlegi helyzetet.
4. Zajforrások és zajvédelem  
Az EU tagországokhoz hasonlóan Magyarországon is nőtt a zajforrások száma. A Sátoraljaújhelyen található üzemi létesítményekből (Ipari Park, CERTA, Dohánygyár, stb.), illetve közlekedésből eredő zajkibocsátás a jogszabályokban előírt határértéket nem haladja meg.
5. Települési és épített környezet  
Környezettudatos településtervezéssel, a kisvárosias területek fejlődését elősegítő szabályozással a környezetterhelések időben és térben csökkenthetőek. Az esztétikus városkép növeli a lakosság komfortérzetét, a tiszta és szép környezet erősíti a környezettudatos gondolkodás bevezetését és fenntartását. Ezen a területen az elmúlt időszakban érdemi változás nem történt, de e közeljövőben sor fog kerülni a Város településrendezési tervének átfogó felülvizsgálatára, melynek során érvényesíteni kell a kitűzött célok beépülését a településrendezési tervekbe.

Sátoraljaújhely környezeti állapota kedvező, amely során felelősen, hosszú távon fenntarthatóságot kell biztosítani. Az elkészített felülvizsgálat (tervezet) az állapotfelmérésen és a környezetterhelési adatok kiértékelésén túl a legfontosabb teendők megfogalmazásával a környezeti elemek védelmére megoldást kínál mutatni.

A fentiek alapján kérem az előterjesztés megtárgyalását és a 2021-2026. közötti időszakra készült Környezetvédelmi Program felülvizsgálat elfogadását, a határozati javaslatban foglaltak szerint.

Határozati javaslat:

**Sátoraljaújhely Város Önkormányzat Képviselő-testülete**

**...../2021. (.....) határozata**

**Sátoraljaújhely Város Környezetvédelmi Programja felülvizsgálatának elfogadásáról**

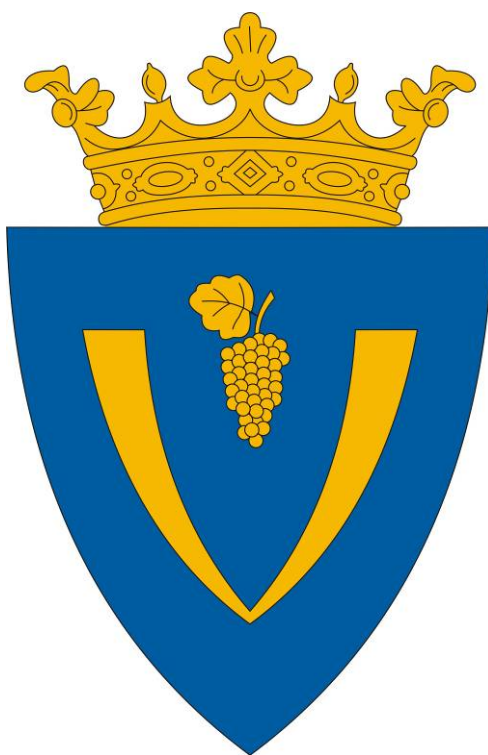
Sátoraljaújhely Város Önkormányzatának Képviselő-testülete **elfogadja** Sátoraljaújhely Város Környezetvédelmi programjának felülvizsgálatát.

Sátoraljaújhely, 2021. szeptember 13.

Szamosvölgyi Péter s.k.  
polgármester

# SÁTORALJAÚJHELY VÁROS KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJÁNAK FELÜLVIZSGÁLATA

*TERVEZET*



**2021.**

**SÁTORALJAÚJHELY VÁROS  
KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJÁNAK  
FELÜLVIZSGÁLATA  
(2021-2026)**

Megbízó: Sátoraljaújhely Város Önkormányzata

Készítette:

**Jánosi Attila**

környezetvédelmi megbízott  
okl. környezetmérnök

Sátoraljaújhely  
-2021. szeptember hó -

## Tartalomjegyzék

### SÁTORALJAÚJHELY VÁROS KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJÁNAK FELÜLVIZSGÁLATA (2021-2026)2

1.	Bevezetés.....	5
2.	Környezeti állapot változások a vizsgált időszakban (2017-2020).....	7
2.1.	.....)	7
2.1.	Levegőminőségi jellemzők.....	7
2.2.	Felszíni és felszín alatti vizek.....	8
2.3.	Talaj.....	8
2.4.	Zaj.....	9
2.5.	Zöldfelületi rendszer.....	9
2.6.	Területhasználat.....	11
3.	Települési környezet állapot változások a vizsgált időszakban (2017-2020) .....	13
3.1	Kommunális infrastruktúrát érintő változások.....	13
3.1.1	Ivóvíz-ellátás, vízgazdálkodás, csapadékvíz-gazdálkodás.....	13
3.1.2	Csatornahálózat, szennyvíztisztítás.....	16
3.1.3	Megújuló energia felhasználása .....	20
3.1.4	Hulladékgazdálkodás .....	23
4.	Társadalmi, gazdasági, szociális helyzet bemutatása a vizsgált időszakban (2017-2020).....	30
4.1	Demográfia .....	30
4.2	Egészségügy.....	31
4.3	Szociális helyzet.....	32
4.4	Vállalkozás .....	33
4.5	Foglalkoztatás, munkaerő piaci helyzet .....	35
4.6	Közbiztonság.....	37
5.	Helyzetértékelés, környezeti jövőkép kialakítása (2017-2020) .....	40
5.1	Korábbi programban meghatározott feladatok értékelése .....	40
5.2	Környezeti jövőkép.....	49
5.3	A program finanszírozása .....	50

6.	Célkitűzés.....	51
6.1	A 2021-2026 közötti időszakra kitűzött célok feltárása - Stratégia.....	51
6.2.	Elérendő környezetvédelmi célok tematikus rendszerezése (2021-2026) .....	53
6.2.	A célok megalapozása (SWOT- analízis) .....	60
7.	Összefoglalás .....	64

## 1. Bevezetés

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvényben (továbbiakban: Kvtv.) foglaltak alapján a helyi önkormányzatok környezetvédelmi feladatai között szerepel a Települési Környezetvédelmi Program kidolgozása.

### Áttekintés a helyi környezetvédelmi programról:

Sátoraljaújhely Város Önkormányzatának Képviselő - testülete a Kvtv. iránymutatása alapján 193/2018. (XII.13.) önkormányzati határozatával a elfogadta a Sátoraljaújhely Város környezetvédelmi programját.

A programban szereplő stratégiai tervek felülvizsgálata jelen tanulmányban történik meg.

A jogszabályi előírások értelmében 2021-ben a program, jelenleg felülvizsgálat alá kerül, benne újabb környezetvédelmi célok megfogalmazásával, mint például a környezetminőség javítása, élhető, egészséges városi környezet kialakítása, a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás, illetve a településen élők körzettudatosságának növelése. A kitűzött célok megvalósításának alapjául szolgáló intézkedési terv határidőkkel ütemezve táblázatba foglalva kerül. A program felülvizsgálatára vonatkozó szabályok időközben módosultak. A változás értelmében megszűnt a korábbi, kétéves felülvizsgálati kötelezettség, helyette a program készítője által szükségesnek talált, vagy a Nemzeti Környezetvédelmi Program megújítását követő aktualizálás elve lépett életbe. A Kvtv. 48/B. § (4) bekezdése értelmében a területi környezetvédelmi programot szükség szerint, de legalább az Országgyűlés által jóváhagyott Nemzeti Környezetvédelmi Program megújítását, illetve felülvizsgálatát követően felül kell vizsgálni.

Az Országgyűlés 27/2015. (VI. 17.) OGY határozatával elfogadta a 2015-2020 közötti időszakra szóló 4. Nemzeti Környezetvédelmi Programot (NKP), mely az ország adottságait, a társadalom hosszú távú érdekeit és jövőbeni fejlődési céljait, valamint a globális felelősségből és a nemzetközi együttműködésből, EU-tagságból adódó kötelezettségeket figyelembe véve meghatározza az ország környezeti céljait és az elérésükhöz szükséges feladatokat és eszközöket. A NKP összhangban van az Európai Unió 2020-ig tartó időszakra szóló 7. Környezetvédelmi Cselekvési Programjával és az Országgyűlés által elfogadott Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégiával. A NKP egyúttal a 2014-2020 közötti időszakban rendelkezésre álló európai uniós környezetügyi célú fejlesztési források felhasználásának szakmai megalapozását is szolgálja.

A NKP a stratégiai irányításról szóló 38/2012. (III.12.) Korm. rendelet előírásai szerint szakpolitikai stratégia. A jogszabályokban foglaltaknak megfelelően a NKP részét képezi a IV. Nemzeti Természetvédelmi Alapterv.

Jelen dokumentáció tehát egyrészt a program aktualizálása, mely felöleli a 2017-2020 közötti időszakot, értékeli a helyzetet, a magvalósított elképzeléseket összegezi, környezeti jövőképet állít fel továbbá a 2021-2026-as időszakra újabb célokat, terveket fogalmaz meg. A

fejlesztési elképzelések az aktuális jogszabályi előírásokhoz valamint Sátoraljaújhely Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájához 2014-2020 igazodnak.

A települési környezetvédelmi feladatok döntő többsége valójában hosszú távú (legalább 10-15 év) gondolkodást, illetve tervezést igényel. Szükséges tehát hangsúlyozni, hogy a környezetvédelmi programkészítés egy, valójában korlátlan időtartalmú folyamat, amelynek során időszakosan korrekciós felülvizsgálatokat kell beiktatni, alkalmazkodva a megyei és országos (NKP) aktualitásokhoz, szemléletváltásokhoz, technikai fejlődéshez és nem utolsósorban a gazdasági körülmények módosulásához.

A program aktualizálása, felülvizsgálata során felhasznált anyagok:

- Sátoraljaújhely Város Környezetvédelmi Programja 2017.
- a 2015-2020 közötti időszakra szóló Nemzeti Környezetvédelmi programról szóló 27/2015. (VI. 17.) OGY határozat
- Sátoraljaújhely Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája 2014-2020
- Borsod-Abaúj-Zemplén Megye területfejlesztési koncepciója 2020
- Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Integrált Területi Programja (ITP) 2014-2020
- Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Előzetes Integrált Területi Programja (ITP) 2021-2027
- Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció
- Jólét bolygónk felélése nélkül - A hetedik környezetvédelmi cselekvési program – általános uniós környezetvédelmi cselekvési program 2020-ig

A Kvtv. 48/F. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a Környezetvédelmi Program felülvizsgálatának tervezete véleményezésül megküldésre kerül

- a Borsod – Abaúj - Zemplén Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya, mint környezetvédelmi hatóság,
- a Borsod – Abaúj - Zemplén Megyei Kormányhivatal Sátoraljaújhelyi Járási Hivatal Ingatlan-nyilvántartási Osztálya, mint ingatlanügyi hatóság,
- a Borsod – Abaúj - Zemplén Megyei Kormányhivatal Sátoraljaújhelyi Járási Hivatal Népegészségügyi Szervezete, mint egészségügyi államigazgatási szerv,
- a Borsod – Abaúj - Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi hatósági Osztálya, mint vízügyi hatóság
- a Borsod – Abaúj - Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, mint vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szerv részére.

A hatóságok által tett érdemi javaslatok, észrevételek beépítésre kerülnek a program-tervezetbe.

## **2. Környezeti állapot változások a vizsgált időszakban (2017-2020)**

### **2.1. Levegőminőségi jellemzők**

Magyarország átlagos terheltségi szintje nemzetközi összehasonlításban jelenleg közepesnek mondható, egyes légszennyezőanyagok kibocsátása 2000–2012 között jelentős mértékben csökkent. Hazánk a nagy távolságra jutó, Országhatáron Átterjedő Légszennyezettségről szóló Genfi Egyezményben meghatározott gázokra (SO<sub>2</sub>, NO<sub>X</sub>, NH<sub>3</sub>, VOC) vonatkozó, vállalt nemzeti összkibocsátási küszöböt teljesíteni tudta 2010-ben és tartja azóta is. A levegőminőség mérését az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat (OLM) végzi, a levegőterhelést okozó kibocsátások létesítményszintű adatait a Levegőtisztaság-védelmi Információs Rendszer (LAIR) tartja nyilván.

Kiemelkedő légszennyezéssel járó ipari tevékenység Sátoraljaújhelyen továbbra sem található. Légszennyező anyagokat kibocsájtó üzemeknek továbbra is évenkénti önbevallást kell végezni, az adatszolgáltatást a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya ellenőrzi. Tudomásunk szerint a káros légszennyező anyag kibocsátás a településen a levegőtisztaságvédelmi jogszabály által előírt határértéket nem haladja meg.

A nyári félévben esetenként a levegő portartalma túllépheti a határértéket. A parlagon hagyott, illetve nem megfelelően gondozott területeken a gyomnövények pollenjeivel szennyezhetik a levegőt.

A közlekedésből származó légszennyezés a korábbi évekhez hasonlóan továbbra sem számottevő. A mezőgazdasági járművek mozgása tavasztól őszig jellemző. Tömegközlekedési eszköz a távolsági busz és a vasúti közlekedés.

Problémát a fűtésből eredő szennyezés okozhat. A településen több ingatlan tulajdonos visszaállt a szén és fatüzelés használatára, tekintettel arra, hogy a gáz és villanyáram ára lényegesen megemelkedett, mely légszennyező forrást jelent.

A biológiai eredetű légszennyezők közül legjelentősebb a parlagfő allergizáló hatása, minden évben gondoskodni kell a szervezett és hatékony irtásról. Jogszabály írja elő, hogy a földhasználó/tulajdonos köteles a parlagfő virágzását, virágbimbós állapotának kialakulását megakadályozni. A kötelezettség elmulasztása esetén a mulasztást az ingatlanügyi hatóság rögzíti, amely alapján a növényvédelmi hatóság bírság megállapítása mellett intézkedik a kényszervédekezés elrendeléséről. A vegetációs időszakban többszöri védekezés is szükséges a virágzás megakadályozása érdekében.

## 2.2. Felszíni és felszín alatti vizek

Vizeink állapotát elsősorban az emberi tevékenységekből eredő terhelések és hatások határozzák meg. A települések ivóvízellátását biztosító édesvízkészletek világszerte csökkennek és ez a trend előrevezethető; egyrészt a globális klímaváltozás, másrészt a vízkészleteket elszennyező folyamatok, valamint a szigorodó ivóvíz-minőségi előírások ismeretében.

A felszín alatti vízkészlet minőségét leginkább veszélyeztető források továbbra is az alábbi tényezők:

- a mezőgazdasági termelés során kijuttatott kemikáliák, a hígtrágya hasznosításának megoldatlansága
- a szerves trágya prizmák meg gondolatlan elhelyezése
- a házi szennyvizek szikkasztásos módszerrel történő elhelyezése
- engedély nélküli és helytelenül kivitelezett lakossági fűtő kutak, vízkivételezések és a csővezeték mellett a mélyebb rétegekbe jutó szennyeződések
- kevés csapadékvíz elvezető árok
- kevés párologtatást elősegítő növényzettel fedett terület.

A 2021-ben megvalósuló csatornahálózat bővítéséről (Derogációs fejlesztés) a további fejezetek térnek ki részletesen.

## 2.3. Talaj

Sátoraljaújhely és környéke éghajlati határon, a Tokaji-hegység keleti peremén, a Bózsavölgy kijáratánál fekszik. Az Alföld észak-keleti peremén a mérsékelt hűvös-mérsékelt száraz éghajlat a jellemző, míg a Tokaji-hegység 250-300 méternél magasabban fekvő részei (vagyis a hegység túlnyomó része) a mérsékelt hűvös-mérsékelt nedves éghajlati típusba tartoznak. A város környékén e két éghajlat jellemző vonásai megmutatkoznak.

Sátoraljaújhely térségében a vulkáni működés következtében változatos kőzetek kerültek felszínre: kaolin, csillámpala, homokkő, agyag, perlit, kvarc, kovaföld, gejzirit, riolit és andezit változatai.

Sátoraljaújhely talaját vizsgálva alapvetően két típust lehet megkülönböztetni, az egyik az erdőtalajok (podzol, geleges barna erdőtalaj), a másik pedig a mezőszéki talajok, azonban a Bodrog és a Ronyva területén öntés és réti talajok alakultak ki.

A podzolos barna erdőtalajok típusába azok a szelvények sorolhatóak, amelyek a humuszosodás, a kilúgzás, az erőteljes savasodás, az agyagosodás, valamint az agyagbemosódás alapvető folyamata mellett a podzolosodás, vagyis az agyagos rész szétesésének és szelvényen belüli mozgásának jeleit is mutatják. A podzolos barna erdőtalajok víz- és tápanyag-gazdálkodása kedvezőtlen.

A barna erdőtalaj zonális talajnak tekinthető az adott földrajzi térség éghajlati és növényzeti adottságainak megfelelően, kémhatása savanyú.

A Zemplémben, illetve Hegyalján andezit- és riolit, valamint tufáik málladékán kialakult barna erdőtalajok, az agyagos üledékeken agyagbemosódásos barna erdőtalajok jellemzően savas kémhatásúak.

Az öntéstalaj is azonális típusú talaj, a folyók árterein kialakult humuszban szegény talajnak minősül.

A réti talaj a sztyeppzóna vízzel jobban átjárt területein jellemző, némileg kilúgozott, humuszanyaga fekete és gyakran jelentős vastagságú.

A talajt az emberi tevékenységek közül a mezőgazdasági tevékenységek (műtrágyázás, állattartás, növény védőszer), az ipari tevékenységek, a szennyvizek és a hulladéklerakások terhelhetik, melyek feltételezhető hatásai az utóbbi időben erősödni látszanak. Többen és egyre nagyobb területen gazdálkodnak, illetve szaporodtak az illegális hulladék-elhelyezések is, melyek ügyében több hatósági eljárás is lefolytatásra került.

## **2.4. Zaj**

Az EU tagországokhoz hasonlóan Magyarországon is nőtt a zajforrások száma, valamint az általuk kibocsátott zaj zavaró hatása, amit a lakossági panaszok számának emelkedése is tükröz. A hazai zajhelyzetre vonatkozó, egész országra kiterjedő, átfogó felmérés még nem készült el, de az eddigi munkák eredményeként a potenciálisan legveszélyeztetettebb területek állapota már ismert. Egy adott terület zajhelyzetének átfogó értékelésére a legalkalmasabb eszköz a stratégiai zajtérkép.

Jelenleg Budapest és a vonzáskörzetében található 21 település továbbá Debrecen, Kecskemét, Nyíregyháza, Szeged, Győr, Miskolc, Pécs 2017-2018-ban elkészült stratégiai zajtérképe, valamint a 3 millió jármű/év-nél forgalmasabb közutak, a 30 000 vonatszerelvény/év-nél forgalmasabb vasutak, a 100 000 főnél nagyobb népességű városok, a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér 2012-ben elkészült stratégiai zajtérképe áll rendelkezésre. Az így elkészült zajtérképek összesen 5 320 000 ember lakókörnyezetének zajvédelmi helyzetéről adnak információt. Az elkészült zajtérképek (is) azt mutatják, hogy az eddigi erőfeszítések ellenére a közlekedés zajvédelmi szempontból is az egyik legtöbb gondot okozó tevékenység.

A Sátoraljaújhelyen található üzemi létesítményekből (Ipari park, CERTA, Dohánygyár, stb.), illetve közlekedésből eredő zajkibocsátás a jogszabályokban előírt határértéket nem haladja meg. A szórakozásból származó zaj meghatározó forrása a vendéglátó egységek működéséből származhat (belváros), esetenként panasz előfordult.

Sátoraljaújhely település nem alkotott helyi zajvédelmi szabályzatot, a központi jogszabályban előírt határértékeknél nem kívánja szigorúbb mértékben korlátozni a zajkibocsátást.

## **2.5. Zöldfelületi rendszer**

A település központi részén elhelyezkedő Kossuth-tömb és környezete, Kalandpark illetve a Dohány úti sportpálya máig a zöldfelület fejlesztés potenciális területét jelenti.

Sátoraljaújhely Város Önkormányzata közel 300 millió forint támogatásban részesült a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program forrásából a „Zöldebb és városi funkciókban gazdagabb Sátoraljaújhely” című projekt megvalósítására. A program célja Sátoraljaújhely járásközponti szerepének erősítése, a városi életminőség javítása, a város környezeti állapotának javítása és a városi funkciók megerősítése.

Sátoraljaújhelyben az utóbbi évek rehabilitációs programjai során több rekreációs tér újult meg, azonban az elkezdett munkát folytatatta a Város. A közösségi terek, sportlétesítmények egy részének állapota fejlesztésre szorult. A felújítások hatására vonzó városkép alakult ki, mely hozzájárult a színvonalasabb közösségi élet feltételeinek megteremtéséhez, növelte a település népességmegtartó erejét. A környezettudatos szemléletformálás, az egészséges életmód erősítése, a rendezett, egységes városkép kialakítása, a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítése, a lakatlan ingatlanok funkcióval való megtöltése a városban kiemelt jelentőségű prioritást élvezett.

A korábbi rehabilitációs programok folytatásával a belváros jelentős része újult meg, mely mind a lakosság, mind a látogatók számára ideális környezetet biztosítva szabadidejük eltöltésére. A zöldfelületek növelése nemcsak kellemesebb környezetet biztosít, hanem lehetőséget ad szabadidős programok megrendezésére is. A belváros fejlesztése hozzájárult a kereskedelmi és szolgáltató egységek színvonalasabb környezetének kialakításához.

A projektnek köszönhetően megújult a Dohány úti sportpálya. A sportöltöző épületének szigeteléssel és nyílászáró cserével történt teljes felújítása valósult meg. Az öltöző energiatakarékos és megújuló energiával kombinált felújítása új funkciókat adott az épületnek. A sportpálya a lakosság sportolási igényeit lesz hivatottak kiszolgálni. Az új komplexumban a sportágak széles választéka vált elérhetővé (tollaslabda-, futó-, streetball-, tenisz-, kézilabda-, kosárlabda és atlétika pályák), így széles körű lehetőségeket biztosítva a sportolni vágyóknak. A pálya mellett parkolók épültek, valamint telepítésre kerül 2 darab térfigyelő kamera is.



1. kép: Dohány úti sportpálya

A projekt keretében kiépült a Kossuth tömb belső energiatakarékos közvilágítási rendszere, kiszolgáló épület, valamint illemhelység épült. A zöldfelülethez kapcsolódóan tájékoztató táblák és kerti bútorok, valamint a zöldterület használatát segítő vízáteresztő sétáló utak és akadálymentesített burkolt gyalogutak és felületek lettek kialakítva.



2. kép: Kossuth tömb belső

A projekt tartalmazza a környezettudatosságra, energiatudatosságra nevelő, szemléletformáló, a program elemeit bemutató, hasznos gyakorlatok elterjesztését segítő akciókat. A projekt infrastrukturális elemeihez kapcsolódva bemutatásra került a megújuló energiák hasznosítása, valamint a vízviasszatartás és vízhasznosítás elvei és a gyakorlatban hasznosítható lakossági elemeit.

Jellemzően a fasorok és a zöldsávok feladata a zöldfelületi rendszerek elemeinek összekapcsolása, zöldfolyosó létrehozása. Kondicionáló és vizuális-esztétikai értékük magas. A település területét átszövő, vonalas jellegű zöldfelületek kapcsoló szerepe jelentős a település egyes zöldfelületi elemei, valamint a település belső és külső területei között. Jelentős területet fednek le a városban az utak menti zöld sávok, fasorok (Fasor utca védett fái), melynek történelmi hagyománya van.

A Sátoraljaújhelyi Városellátó Szervezet alaptevékenységéhez tartoznak olyan munkálatok, melyek kiterjednek a faállomány esetleges betegségek és hibák kiküszöbölésére, gallyazásra, elhalt vagy beteg fa részek eltávolítására, az épületek fölé nyúló ágak eltávolítására, valamint a fák gyalogos és kerékpárosok biztonságos közlekedését lehetővé tevő formára történő visszametszésére, továbbá a közlekedési jelzőtáblák láthatósága érdekében történő metszésre és a vágástéri hulladék eltakarítására.

## 2.6. Területhasználat

1. sz. táblázat: Sátoraljaújhely földrésztele művelési áganként

Földrészlet statisztika művelési áganként						
művelési ág	földrészletek száma	alrészletek száma	összes alrészlet terület (m <sup>2</sup> )	legkisebb alrészlet terület (m <sup>2</sup> )	legnagyobb alrészlet terület (m <sup>2</sup> )	átlagos alrészlet terület (m <sup>2</sup> )
erdő	262	298	25903970	123	3547143	86926
fásított terület	18	21	141690	928	17505	6747
gyümölcsös	342	354	1823565	96	100873	5151
kert	360	361	533538	25	75302	1478
kivett	6660	6733	15674042	1	266989	2328

<b>legelő</b>	269	298	6224875	176	799364	20889
<b>rét</b>	375	399	5853696	69	398494	14671
<b>szántó</b>	632	759	15196774	9	595735	20022
<b>szőlő</b>	844	864	2094510	11	33948	2424

(Forrás: Földhivatali Információs Rendszer – Statisztikai adatok)

Fő termelési ágak: Szántóföldi növények termesztése

- zöldségfélék (paprika, paradicsom, burgonya)
- gabonafélék (árpa, kukorica, napraforgó, búza)

Ültetvények esetében:

- meggy
- bodza
- dió
- körte
- alma
- szilva

Mezőgazdálkodás hatása a helyi környezetvédelemre:

A helyi gazdák igyekeznek környezetbarát módon gazdálkodni, mivel az ő céljuk is az, hogy megóvják a környezetüket. Másrésztől nagyon sok az olyan felvásárló hely (hűtőház, piactér) ahol már tudatosan a vevő összeállít egy növényvédőszer-listát, amit a növényvédelemben használni lehet. Ennek a betartása érdekében beszállítás előtt mintát kérnek bevizsgálásra, hogy meggyőződjenek arról, hogy nem tartalmaz olyan növény védőszert, ami a listán nem szerepel.

Az Európai Unió szabályozza a nitrogén hatóanyag kijuttatásának a mennyiségét. A Nitrát érzékeny területeken, a nitrogén hatóanyag mennyisége nem haladhatja meg a 170 kg/ha dózist, beleértve a szerves trágya nitrogén hatóanyagát is. Ebben az esetben állatfajonként van lebontva, hogy az adott egyednél mennyi a nitrogén hatóanyag tonnánként.

A nitrogén hatóanyag követése érdekében, minden évben szeptember 1. és december 31. között el kell készíteni az előző gazdálkodási év nitrát jelentését, amit most már talajmintával is alá kell támasztani.

### 3. Települési környezet állapot változások a vizsgált időszakban (2017-2020)

#### 3.1 Kommunális infrastruktúrát érintő változások

##### 3.1.1 Ivóvíz-ellátás, vízgazdálkodás, csapadékvíz-gazdálkodás

Sátoraljaújhely vízellátását a Zempléni Vízmű Kft. látja el. A Zempléni Vízmű Kft 1992-es megalakulása óta szolgálja a térségben élők ivóvízellátását, és szennyvíz elvezetését. E két fő profilon túl a hálózat karbantartása is a társaság tevékenységi körébe tartozik.

Céljuk az volt, hogy a térségben élő 72.000 embernek jó minőségű vizet szolgáltatson olcsón. Az 1993. év a pénzügyi biztonság megteremtésére szolgált, majd azt követően a szolgáltatás biztonsága volt az ügyvezetés célja, később a biztonságos szolgáltatás mellett a fejlődés. E tendenciát látván egyre több önkormányzat kérte tagfelvételét a Kft-be, és adta át közmű vagyonát működtetésre.

Az ivóvíz minőség javítás és biztonságos ivóvízellátás érdekében a sátoraljaújhelyi regionális rendszerre további 7 bodrogközi, 1 hegyaljai és 5 hegyközi település csatlakozott. Az ivóvízbázisok védelme és hosszú távú megóvása a környezeti szennyezések kizárását, valamint a talaj és talajvíz védelmét szolgálja.

2. sz. táblázat: Sátoraljaújhely ivóvíz statisztikai adatok

Ivóvíz statisztikai adatok (2015. év)	
Vízbázisok kapacitása (m <sup>3</sup> /nap)	33 368
Sátoraljaújhely I.	13 233
Sátoraljaújhely II.	14 184
Bodrogolaszi	1 713
Erdőhorváti	173
Háromhuta	206
Kishuta	337
Komlóska	62
Ricse	2 476
Olaszliszka	810
Regéc	30
Zsujta	144
Kitermelt víz mennyisége (ezer m <sup>3</sup> /év)	3 427
Átvett víz mennyisége (ezer m <sup>3</sup> /év)	-
Értékesített ivóvíz mennyisége (ezer m <sup>3</sup> /év)	2 056
Értékesített ivóvíz (ezer Ft/év)	544 694
Hálózati veszteség (ezer m <sup>3</sup> /év)	774
Meghibásodások száma- főnyomó vezetéken (db)	124

Vízbevezetések száma-lakosság (db)	20 565
Mellékmérős mérőhelyek száma-lakosság (db)	4 616
Vízi közmű hálózat hossza (km)	495

3.sz. táblázat: Sátoraljaújhely ivóvíz átlagos minősége 2017. évben

Paraméter	Érték	Határérték	Mértékegység
pH	6,87	6,5-	-
Ammónium	<0,05	0,5	mg/l
Nitrit	<0,01	0,5	mg/l
Nitrát	17	50	mg/l
Vas	0,02	0,02	mg/l
Fajlagos elektromos vezetőképesség	453	2500	ms/cm
Összes keménység	123	50-	CaO mg/l
Klorid	30	250	mg/l
KOI,ps	0,73	-	mg/l
Szulfát	75	250	mg/l

A fejlesztések tekintetében Sátoraljaújhely Város Önkormányzata 400 millió forint támogatásban részesült a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program forrásából a „Sátoraljaújhely és Mikóháza települések belterületi vízrendezése” című projekt kapcsán. A pályázati program célja a belterületi csapadék- és belvízelvezető rendszerek kiépítése volt.

Az önkormányzatokra vonatkozó jelenlegi jogszabályi környezet a helyi önkormányzatok közfeladatává teszi a lakott terület helyi vízkárelhárítását, a helyi vízrendezést, az ár- és belvízelvezetés megoldását és a tulajdonukba lévő művek fejlesztését, fenntartását és azokon az árvízvédelmi feladatok ellátását. Sátoraljaújhely Város Önkormányzata és Mikóháza Község Önkormányzata célként tűzte ki belterületi vízelvezető rendszerük kiépítését. A fejlesztést a „Sátoraljaújhely és Mikóháza települések belterületi vízrendezése” című pályázati program keretében hajtották végre.

A beruházás Sátoraljaújhely településrészeit, Károlyfalvát, Széphalmot és Rudabányácskát valamint Mikóháza települést érintette. A projekt legfontosabb műszaki-szakmai eredménye, hogy a fejlesztés során Mikóháza esetében 762 méter, Sátoraljaújhely esetében 10 187 méter, összesen 10 949 méter hosszúságban kerültek kiépítésre vagy felújításra a települések

csapadékvíz létesítményei. Az önkormányzatok vállalták 5-5 fő helyi hátrányos helyzetű lakos bevonását a kivitelezési munkálatokba.

A program célja a belterületen áthúzódó vízfolyások és belvízcsatornák, belvíz elvezető rendszerek rendezése. A települések infrastrukturális állapotának javítása és a belterület helyi vízkár veszélyeztetettségének csökkentése. A vízrendszer állapotának javítása, helyi vízhasznosítás lehetőségeinek bővítése, éghajlatváltozással, szélsőségesebb időjárással szembeni ellenálló képesség javítása, az ökológiai állapot fenntartása, további komplex fejlesztések lehetővé tétele. A települések élhetőbbé tételével és a környezetbiztonság javításával vonzóbb üzleti és lakókörnyezet kialakítása, melynek eredménye lett a települések gazdasági potenciáljának és versenyképességének erősítése, népességmegtartó erejének növelése. A projekt illeszkedik Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Területi Integrált Programjához.

Széphalom



3. kép: Csapadék vízhálózat korszerűsítése

### 3.1.2 Csatornahálózat, szennyvíztisztítás

Sátoraljaújhelyben a szennyvízkezelési feladatokat a Zempléni Vízmű Kft. látja el.

A térségi önkormányzatok is sokat foglalkoztak a lakosság egészséges vízellátásával és a keletkező szennyvizek elvezetésével, ezért pályázati pénzeszközök elnyerésével fejlesztették közművagyonukat, amelyek üzemeltetésével a Zempléni Vízmű Kft-t bízták meg. Ezen fejlesztésekkel bővült a sátoraljaújhelyi és sárospataki szennyvízhálózat. Kiépült a hegyközi és hegyaljai települések szennyvízhálózata.

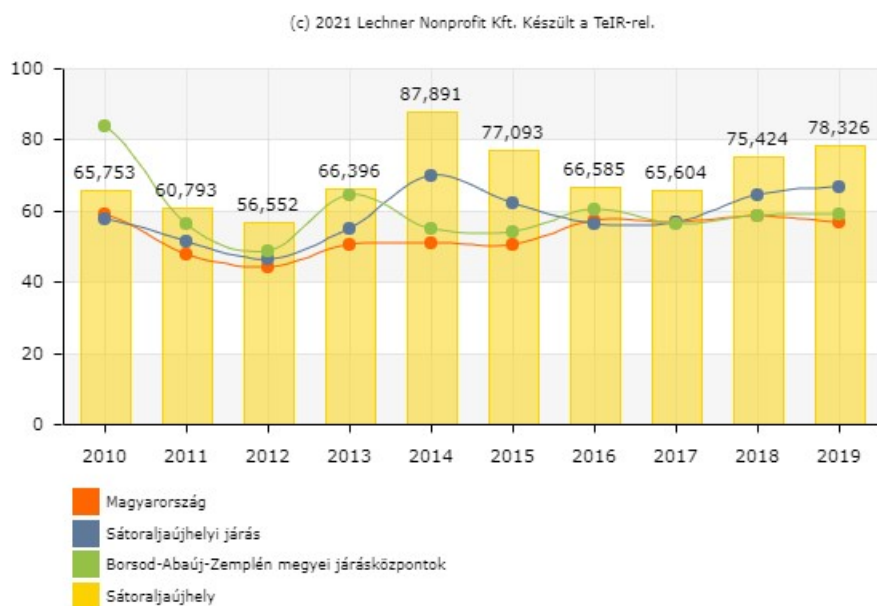
A Zempléni Vízmű Kft a fejlesztésen során élt a pályázati lehetőségekkel és saját erőből – önkormányzati támogatással – az ország egyik legkorszerűbb komposzttelepét hozta létre.

A társaság továbbfejlesztette az informatikai hálózatát. Így a vízmű és az átemelő telepek diszpécseri központból rádiós irányítástechnikával automatikusan működő rendszereket hozott létre. Ilyen rendszereket épített ki a szennyvízátemelők működtetésére is.

4.sz. táblázat: Sátoraljaújhely szennyvíz statisztikai adatok

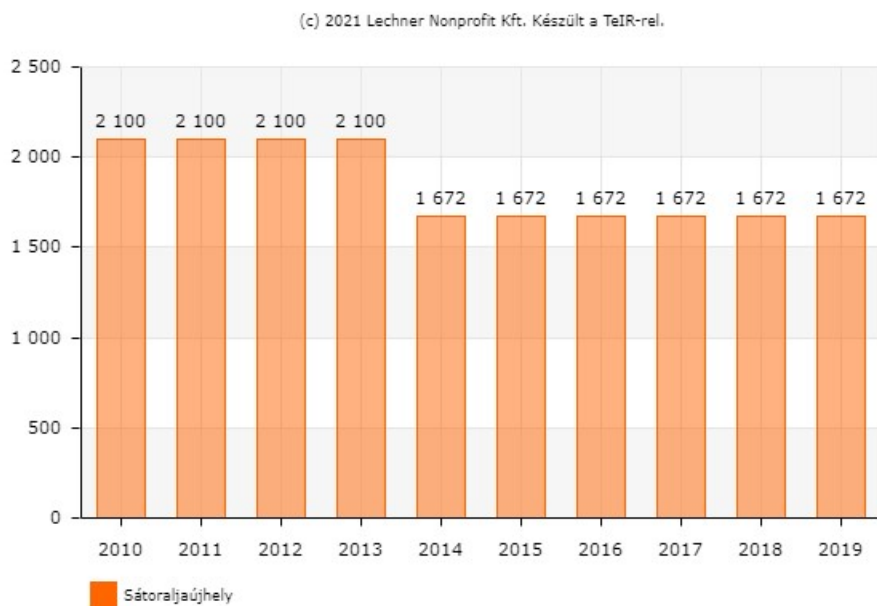
<b>Szennyvíz statisztikai adatok (2015. év)</b>	
Szennyvíztisztító telepek száma	9
Közfürdői átemelők száma (db)	148
Szennyvíztisztító telepek névleges kapacitása összesen (m <sup>3</sup> /nap)	11 346
Víz közmű hálózat hossza (km)	385
Szennyvízbekötések száma- lakosság (db)	15 701
Mellékmerős mérőhelyek száma- lakosság (db)	4 352
Elvezetett szennyvíz <b>ezer m<sup>3</sup>/év</b>	2 331
Kiszámlázott szennyvíz <b>ezer Ft/év</b>	1 549
Meghibásodások száma <b>db/év</b>	1 699

1.sz. diagram: Elvezetett összes szennyvíz mennyisége egy lakosra (m3)



Forrás: TEIR alapján saját szerkesztés

2.sz. diagram: Közműves szennyvíztisztító telepek tervezett kapacitása



Forrás: TEIR alapján saját szerkesztés

Sátoraljaújhely Város Önkormányzata és Zempléni Vízmű Kft. sikeres pályázati forrást nyert el a közelmúltban „Sátoraljaújhely Központú Agglomeráció Szennyvízelvezetése és Tisztítása KEHOP-2.2.2-15-2019-00144 Szennyvíztisztító telep fejlesztése” című projekttel.

A településen lévő szennyvízelvezetési rendszer jelentős része egyesített rendszerű, mivel azonban az idő folyamán nagyszámú rákötés lett kialakítva, így a csapadékvízzel növelt mennyiséget sok esetben nem képes elszállítani. Ez a probléma sokszor okozott a településen elöntéseket csapadékos időben, illetve rongálta a csöveket is. Az évtizedek alatt megnövekedett fogyasztás miatt, a meglévő átmérők nagy része is a kicsinek minősíthető.

Mivel a jelenlegi hálózat elavult, ezért Sátoraljaújhely önkormányzata a város területén csatornahálózat-fejlesztési tevékenységet, valamint ezzel párhuzamosan szennyvíztisztító telep fejlesztést tervez.

A Sátoraljaújhely központú szennyvízelvezetési agglomeráció településeinek együttes terhelése a jelenleg hatályos 25/2002. (II.27.) Korm. rendelet alapján: 19.234 lakos egyenértékű. A rendelet alapján a lakosok száma Sátoraljaújhelyen 14.956 fő, Mikóházán 512 fő és Alsóregmecen 178 fő.

#### **A fejlesztéshez szükséges, valamint az azokhoz kapcsolódó létesítmények:**

##### **A korszerűsítéssel nem érintett technológiai egységek**

Elbontásra kerül:

- ☐ Meglévő utóülepítő
- ☐ Csepegtető test
- ☐ Meglévő gáztároló
- ☐ Meglévő fáklya

Felhagyásra kerülnek:

- ☐ Az összes többi meglévő technológiai műtárgy

##### **Új, vagy korszerűsítéssel, funkcióváltással érintett egységek bemutatása**

Meglevő, felújításra/átalakításra kerülő műtárgyak (változatlan funkcióval)

- ☐ Központi épület felújítása
- ☐ Lakatos műhely felújítása
- ☐ Meglévő út és járdahálózat felújítása
- ☐ Fertőtlenítő műtárgy felújítása
- ☐ 2 db meglévő levegőztető medence záportárolóvá történő átalakítása

## Meglevő, megmaradó műtárgyak, létesítmények

- ☐ Komposztáló tér

## Tervezett új műtárgyak, épületek

- ☐ 1 db Nyersvíz átemelő műtárgy durva ráccsal
- ☐ 1 db előmechanikai műtárgy
- ☐ 1 db osztómű
- ☐ 2 db előülepítő
- ☐ 2 db anaerob biológiai medence
- ☐ 2 db anoxikus biológiai medence
- ☐ 2 db levegőztető medence
- ☐ 2 db utóülepítő
- ☐ Fúvó gépház
- ☐ Iszapfogadó akna
- ☐ Pálcás iszapsűrítő
- ☐ Iszapvíztelenítő gépház
- ☐ Iszaprecirkulációs akna
- ☐ NKÖHSZ fogadó akna
- ☐ Fedett iszaptároló
- ☐ Mennyiségmérő aknák
- ☐ Telepi víz, szennyvíz, csapadékvíz és csurgalékvíz hálózat

### 3.1.3 Megújuló energia felhasználása

Sátoraljaújhely Város Önkormányzata a Fejlesztési Csoport elhivatott munkájának köszönhetően folyamatosan és sikeresen pályáz az önkormányzat megújuló energia felhasználást támogató programokban.

#### 1. projekt:

Sátoraljaújhely Város Önkormányzata által a **TOP-3.2.1-16-BO1-2018-00088** azonosító számú „Önkormányzati tulajdonú épületek energetikai korszerűsítése Sátoraljaújhelyen és Széphalom településrészen” elnevezésű projekt valósult meg, melynek célja, hogy az önkormányzat tulajdonában lévő, leromlott energetikai állapotú épületek energetikai korszerűsítés útján fejlesztésre kerüljenek.

A fejlesztés során 2 db önálló energetikai rendszerrel rendelkező épület energetikai korszerűsítése valósul meg, mely ezáltal egy „összetett beruházás” lesz. Az épületek a nagyközönség számára látogathatóak, ezzel is elősegítve a szemléletformálást, a műszaki információk, tapasztalatok terjesztését, mely szintén a program egyik feladata.

A projekt számszerűsíthető indikátorai az üvegházhatást okozó gázok csökkentése; energiahatékonyság szempontjából a középületek éves primerenergia-fogyasztásának csökkenése.

A fejlesztéssel érintett épületek:

- **Volt óvoda épülete: Sátoraljaújhely, Hajnal utca 8.** mely jelenleg a Mezőkövesdi Tankerületi Központ üzemeltetésében van átadva, oktatási célokra tervezik használni. A fejlesztés fő elemei: hőszigetelés – homlokzati falszerkezet szigetelése; műanyag nyílászáró szerkezetek cseréje; napelemes rendszer telepítése; fűtőkorszerűsítés; kazáncsere; akadálymentesítés.
- **Széphalom településrészen Orvosi rendelő épülete:** 3988 Sátoraljaújhely-Széphalom, Kazinczy u. 273. A fejlesztés fő elemei: hőszigetelés – homlokzati falszerkezetek szigetelése -; műanyag kültéri nyílászáró szerkezetek cseréje; napelemes rendszer telepítése; fűtőkorszerűsítés; akadálymentesítés: mozgáskorlátozott WC kialakítása, rámpa és járda kialakítása.

#### 2. projekt:

Sátoraljaújhely Város Önkormányzata által a **TOP-3.2.1-16-BO1-2018-00087** azonosító számú „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése” elnevezésű projekt valósult meg, melynek célja, hogy az önkormányzat tulajdonában lévő, leromlott energetikai állapotú épületek energetikai korszerűsítés útján fejlesztésre kerüljenek. A fejlesztéssel hozzájárultak az épületek gazdaságosabb fenntartásához, egységes településkép létrehozásához, a település lakossága szempontjából egy élhetőbb környezet kialakításához, valamint az érintett épületekben lévő szolgáltatások színvonalának emeléséhez továbbá a Kormány alacsony szén-

dioxid-kibocsátású gazdasági céljaihoz is, így legtagabb értelemben a környezetünk védelméhez is hozzájárul.

A fejlesztéssel érintett épület:

- **Faluház Rudabányácska** – 3945 Sátoraljaújhely-Rudabányácska, Bányácska utca 57. Az épület önálló energetikai rendszerrel rendelkezik. A fejlesztés során megvalósításra kerül a külső határoló szerkezetek korszerűsítése – utólagos homlokzati és födém hőszigetelés, nyílászárók cseréje vagy korszerűsítése -; napelemes rendszerek telepítése; akadálymentesítés; hőszigetelés; műanyag nyílászáró szerkezetek cseréje; fűtőkorszerűsítés.

### 3. projekt:

Sátoraljaújhely Város Önkormányzata által a **TOP-3.2.1-16-BO1-2018-00086** „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése” elnevezésű projekt valósult meg, melynek célja, hogy az önkormányzat tulajdonában lévő, leromlott energetikai állapotú épületek energetikai korszerűsítés útján fejlesztésre kerüljenek. A fejlesztéssel hozzájárultak az épületek gazdaságosabb fenntartásához, egységes településkép létrehozásához, a település lakossága szempontjából egy élhetőbb környezet kialakításához, valamint az érintett épületekben lévő szolgáltatások színvonalának emeléséhez továbbá a Kormány alacsony széndioxid-kibocsátású gazdasági céljaihoz is, így legtagabb értelemben a környezetünk védelméhez is hozzájárul.

A fejlesztéssel érintett épület:

- **Kazinczy Ferenc Általános Iskola Jókai Mór Tagintézménye** – 3980 Sátoraljaújhely, Jókai utca 13.

Az épület önálló energetikai rendszerrel rendelkezik. A fejlesztés során megvalósításra kerül a külső határoló szerkezetek korszerűsítése – utólagos homlokzati és födém hőszigetelés, nyílászárók cseréje vagy korszerűsítése -; háztartási méretű kiserőmű fotovillamos rendszer kialakítása saját villamosenergia-igény kielégítése céljából; napelemes rendszerek kiépítése; akadálymentesítés; hőszigetelés; műanyag nyílászáró szerkezetek cseréje; fűtőkorszerűsítés.

### 4. projekt:

Sátoraljaújhely Város Önkormányzata által a **TOP-3.2.1-15-BO1-2016-00061** „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése” elnevezésű projekt valósult meg, melynek célja, hogy az önkormányzat tulajdonában lévő, leromlott energetikai állapotú épületek energetikai korszerűsítés útján fejlesztésre kerüljenek.

Sátoraljaújhely Város Önkormányzata a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program 300 millió forintos támogatásával 4 önkormányzati épület energetikai korszerűsítését valósította meg. A fejlesztés nyílászáró cseréket, homlokzatszigetelést, fűtőberendezések cseréjét, illetve napelemes rendszer telepítését és projektarányos akadálymentesítést tartalmaz. „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése Sátoraljaújhelyen és Rudabányácskán” című projekt célja az épületek energiahatékonyabb és ez által költségtakarékosabb működtetése.

További cél a település fejlesztésével a jövedelemtermelő tevékenységét érintő intézkedések alapfeltételeinek megteremtése, a népességmegtartó képesség fokozása.

A program keretében az Esze Tamás Általános Iskola és Tagiskolájának, a Kossuth Lajos Művelődési Központ illetve a Rudabányácskai orvosi rendelő nyílászáróinak cseréjét végzik el, megvalósul az épületek külső homlokzatszigetelése és napelemes rendszerrel való ellátása illetve projektarányos akadálymentesítése.

A Rudabányácskán található orvosi rendelő épületében az elavult fűtőberendezések helyett biomassza fűtési rendszert alakítanak ki. A biomassza kazánhoz kapcsolódóan az élőmunka szükségletet a helyi munkanélküliek vagy közmunkások bevonásával elégítik ki.

#### 5. projekt:

Sátoraljaújhely Város Önkormányzata által a **TOP-3.2.1-15-BO1-2016-00060** „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése” elnevezésű projekt valósult meg, melynek célja, hogy az önkormányzat tulajdonában lévő, leromlott energetikai állapotú épületek energetikai korszerűsítés útján fejlesztésre kerüljenek.

Sátoraljaújhely Város Önkormányzata közel 400 millió forintos támogatásban részesült az „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése Sátoraljaújhelyen és Károlyfalván” című projekt megvalósítására, mely 4 saját tulajdonú épület energetikai korszerűsítésre.

A program keretében a sátoraljaújhelyi Georgikon Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium nyílászáró cseréje, külső homlokzatszigetelése valamint napelemes rendszerrel való ellátása valósult meg valamint projektarányos akadálymentesítése.

A Kossuth Lajos Gimnázium és Szakgimnázium épületén szintén elvégzik a homlokzatszigetelést, a nyílászáró cserét, a projektarányos akadálymentesítést illetve napelemes rendszert telepítettek a tetőre.

A Polgármesteri Hivatal energetikai korszerűsítése során nyílászáró cserére, külső homlokzatszigetelésre valamint projektarányos akadálymentesítésre került sor.

A Károlyfalvai Faluház energetikai korszerűsítése hőszigetelést és nyílászáró cserét foglal magában, továbbá az épület tétjére napkollektor kerül elhelyezésre és megvalósul hőkezelő rendszerre kötése valamint az épületben biomassza fűtési rendszert alakítanak ki. A biomassza kazánhoz kapcsolódóan az élőmunka szükségletet a helyi munkanélküliek vagy közmunkások bevonásával elégítik ki.

A fejlesztésnek köszönhetően a négy épület működtetése energia hatékonyabbá válik, melynek eredménye a költséghatékonyabb működtetés. A projekt célja a település fejlesztésével a jövedelemtermelő tevékenységet érintő intézkedések alapfeltételeinek megteremtése, a népességmegtartó képességének fokozása, melyek eléréséhez a tervezett fejlesztés az önkormányzati épületek fejlesztésével és a kapcsolódó foglalkoztatással hozzájárult.

### 3.1.4 Hulladékgazdálkodás

Sátoraljaújhelyen a hulladékkezelést a „Sátoraljaújhely Város Önkormányzat Képviselő-testületének 10/2016. (III.24.) önkormányzati rendelete a hulladékgazdálkodási közszolgáltatásról” szabályozza.

A város, alapító tagja az Abaúj-Zempléni Szilárdhulladék Gazdálkodási Önkormányzati Társulásnak, mely céljaként tűzte ki a térség szilárdhulladék gazdálkodási problémáinak megoldását jelentő fejlesztések megvalósítását. A szilárdhulladék kezelésére környezetvédelmi előírásoknak megfelelő telephely jelenleg még nem található Sátoraljaújhelyen. Így tehát a település szilárd hulladéka a Bodrogkeresztúri Hulladékkezelő Központba kerül.

A város korszerű és környezetkárosítást kizáró hulladékkezelési tevékenységéhez szükséges infrastruktúra kialakítása a térségi hulladékgazdálkodási rendszer keretében történik meg. Megvalósult az Abaúj-Zempléni Szilárdhulladék Gazdálkodási Rendszer kiépítése. A projekt célja a szelektív hulladékgyűjtés fejlesztése (szelektív hulladékgyűjtő szigetek, hulladékudvarok kialakítása, házhoz menő szelektív gyűjtés bevezetése). A bevezetés főleg a város sűrűbben lakott részein történt meg.

A korábban felszámolt két kommunális hulladéklerakó került **rekultiválásra** 2014-ben, melyeket folyamatosan monitoringoznak. Az egyik a Néma-hegyi kommunális hulladéklerakó (a város déli részénél), a másik pedig a Torzsási (korábbi) kommunális hulladéklerakó, mely a város északi részénél volt megtalálható. Az érintett területek jelentős része az 1 számú Vízmű védőidomán belül található, így fontos az egészséges ivóvíz bázis védelme.

A Határ úti illegális hulladéklerakó hely a város közigazgatási területén belül korábban jelentős problémát okozott. Felszámolása a 2020. évben valósult meg.

A **Sátoraljaújhelyi hulladékudvar** (Sátoraljaújhely, 11021/28 hrsz.) beváltotta a hozzá fűzött reményeket. Az üzemeltető tájékoztatása alapján a lakosság rendezetten és folyamatosan leadja a szelektíven válogatott és gyűjtött (elektronikai, lom, száraz elem, fáradt elem, papír, műanyag, üveg, gumi, építési, zöld) hulladékot.

Ezzel szemben továbbra is problémát okoznak az **illegális hulladék** elhagyások a város közigazgatási területén belül. Ennek a megoldására az Önkormányzat szintén pályázati forrás elnyerésével tudott válaszolni, az illegális hulladék lerakásokkal folytatott küzdelemben.

Sátoraljaújhely Város Önkormányzata a Belügyminisztérium által támogatott pályázat sikeres benyújtását követően, az illegális hulladéklerakók felszámolása érdekében a „**Tisztítsuk meg az Országot!**” projekt 2020. évben megvalósítandó I. üteméről szóló 1598/2020. (IX. 21.) Korm. határozat (a továbbiakban: 1598/2020. (IX. 21.) Korm. hat.) 6. pontjában foglaltak alapján, 7.000.000. Ft vissza nem térítendő támogatásban részesült.

A támogatott tevékenység helyszínei:

Sátoraljaújhely 10052, 7644/2, 1754/33, 109/40, 734, 751, 109/3, 1392/25, 11019, 11227/2, 102, 425, 426/3, 1698 hrsz-ú ingatlanok



**4. → helyszín: Sátoraljaújhely-illegális-hulladéklerakó¶**

- → A-hulladék-megközelíthetősége,  
elhelyezkedése: Nefelejcs-utca-eleje¶
- → A-becsült-illegális-hulladék-besorolása-és-mennyisége: → **50-m<sup>3</sup> vegyes-kommunális-hulladék¶**
- → A-hulladékkal-szennyezett-ingatlan-helyrajzi-száma: → **109/40-hrsz¶**

¶



4. kép: Illegális hulladéklerakó felszámolása - minta terület

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási tevékenység zökkenőmentes, folyamatos ellátását a Zempléni Z.H.K. Nonprofit Kft. látja el.

A Zempléni Z.H.K. Nonprofit Kft. 2014. január 1. napján alakult át nonprofit társasággá, a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény rendelkezésének való megfelelés érdekében – amely előírja, hogy hulladékkezelési közszolgáltatást csak nonprofit jellegű társaság végezhet – azzal a céllal, hogy továbbra is a térségben megszokott korszerű hulladékkezelési közszolgáltatás keretében kerüljön sor a hulladék gyűjtésére, szállítására és kezelésére. 4 éven keresztül működött közszolgáltatóként majd a megyei szintű központosítás A Zempléni Z.H.K. Nonprofit Kft. 100 %-ban önkormányzati tulajdonú cég.

Az önkormányzatokat összefogó Abaúj-Zempléni Szilárdhulladék Gazdálkodási Társulás 2013-ban kapott támogatást, melynek során az Abaúj-Zempléni Szilárdhulladék Gazdálkodási Rendszer teljes kiépítése c. kiemelt projekt (KEOP-1.1.1/2F/09-11-2013) egy modern technológiával támogatott hulladékgazdálkodási rendszer kialakítását tette lehetővé a Bodrogkeresztúri Regionális Hulladékkezelő Központ telephelyén. Ennek során, a közszolgáltatás keretében begyűjtött hulladék minél nagyobb arányú hasznosíthatósága érdekében kiépítésre került egy mechanikai-biológiai hulladékválogató (MBH) üzem, és egy nagyüzemi komposztáló tér, továbbá egy szociális épület. Ezeket a létesítményeket Társaságunk üzemelteti megfelelő létszámú és szakmai tudással rendelkező kollégák részvételével. 2017. január 1-től a közszolgáltatás keretében végzett hulladék gyűjtést a Hernád Völgye és Térsége

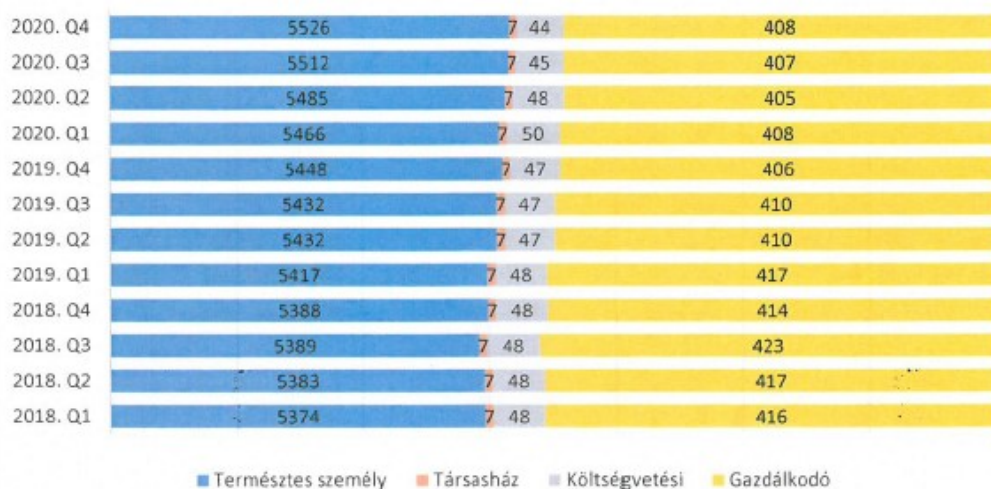
Szilárdhulladék-kezelési Önkormányzati Társulás 58 önkormányzata tekintetében, valamint 2017. október 1-től Miskolc Környéki Önkormányzati Társulás Tiszaújváros településén is a Zempléni Z.H.K. Nonprofit Kft. látja el. A kommunális, illetve szelektív hulladékok gyűjtése az új szolgáltatási területen is az OHKT előírása szerinti gyakorisággal történik. 2018.január 1-től Borsod-Abaúj-Zemplén Megyében a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási feladatokat a BMH – Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Hulladékgazdálkodási Közszolgáltató Nonprofit Kft. látja el. Az NHKV Zrt. elvárásait figyelembe véve az integrációs folyamat biztosítására a megye 3 meghatározó közszolgáltató Kft-je alakította meg a BMH Nonprofit Kft.-t, mely azzal a céllal jött létre, hogy egy egységes, racionálisan, de nonprofit alapon működő szolgáltatást biztosítson a megyében élők számára az alapítók szakmai tudására építve. Így továbbiakban a Társaság, mint a BMH alvállalkozója végzi a hulladék gyűjtést, szállítását és kezelést.

**A BMH Nonprofit Kft. adatszolgáltatása** alapján a 2018-2020. évi időszakra az alábbi kimutatások jellemzik a város hulladékgazdálkodási tevékenységét.

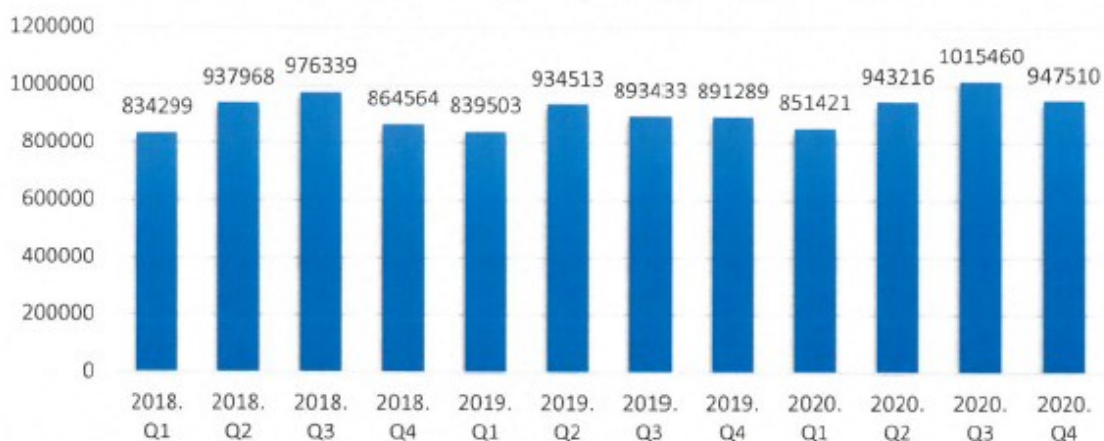
Sátoraljaújhely	120 literes gyűjtőedény	240 literes gyűjtőedény	1100 literes gyűjtőedény	ÖSSZESEN
lakosság	5515 partner	0 partner	0 partner	5515 partner
költségvetési sz.	30 partner	4 partner	54 partner	88 partner
vállalkozás	412 partner	17 partner	81 partner	510 partner
társasház	34 partner	0 partner	0 partner	34 partner
<b>ÖSSZESEN</b>	<b>5991 partner</b>	<b>21 partner</b>	<b>135 partner</b>	<b>6147 partner</b>

1. táblázat: 2021. szeptember havi havi adatok alapján (a partnerek száma nem azonos az edényzetek darabszámával)

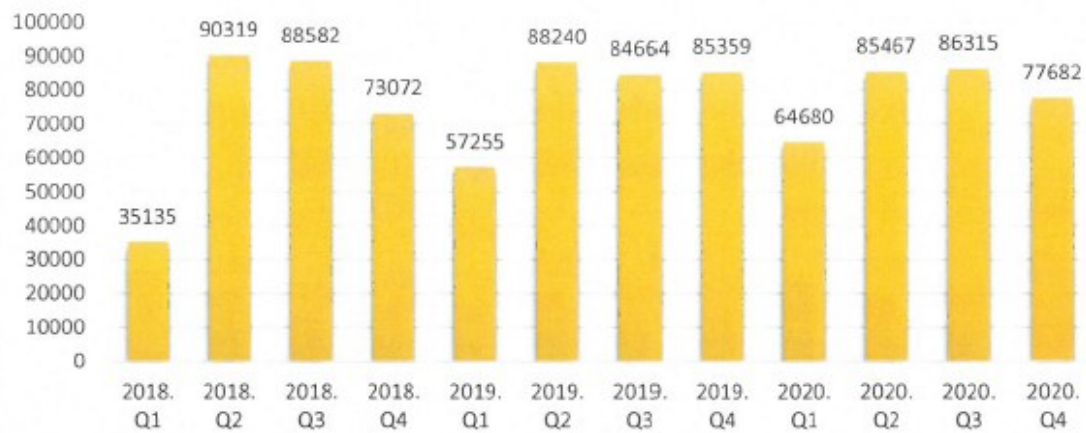
## FELHASZNÁLÁSI HELYEK SZÁMA (DB) AHOL TELJESÜLT SZOLGÁLTATÁS 2018-2020. ÉVBEN



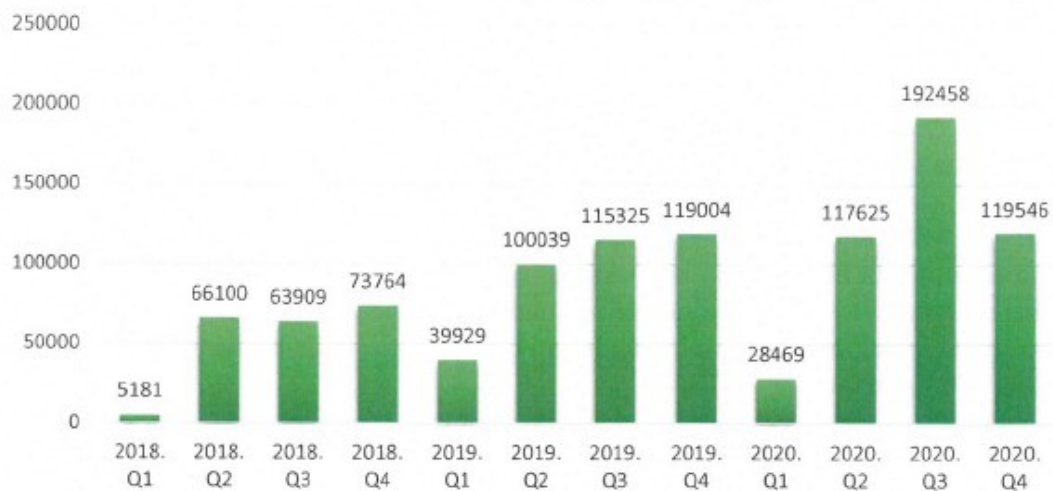
## Sátoraljaújhely településről begyűjtött vegyes hulladék mennyisége (kg/negyedév)



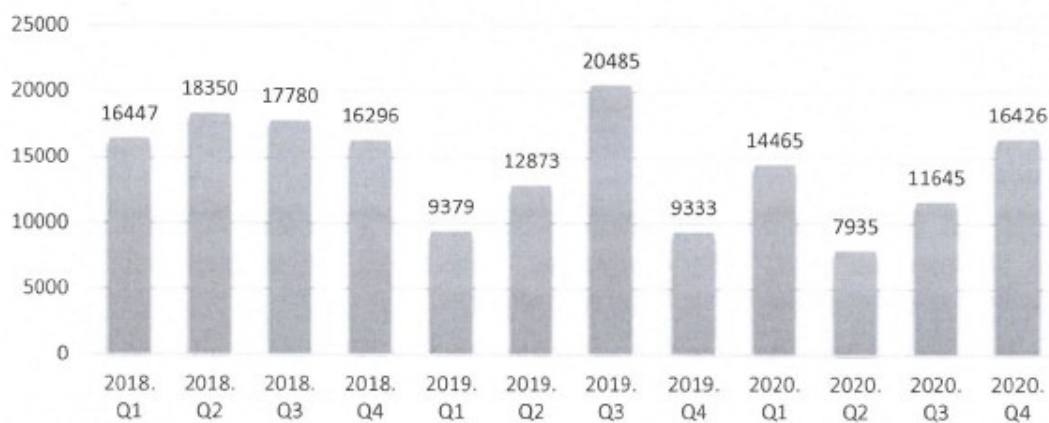
### Sátoraljaújhely településről beszállított szelektív hulladék mennyisége (kg/negyedév)



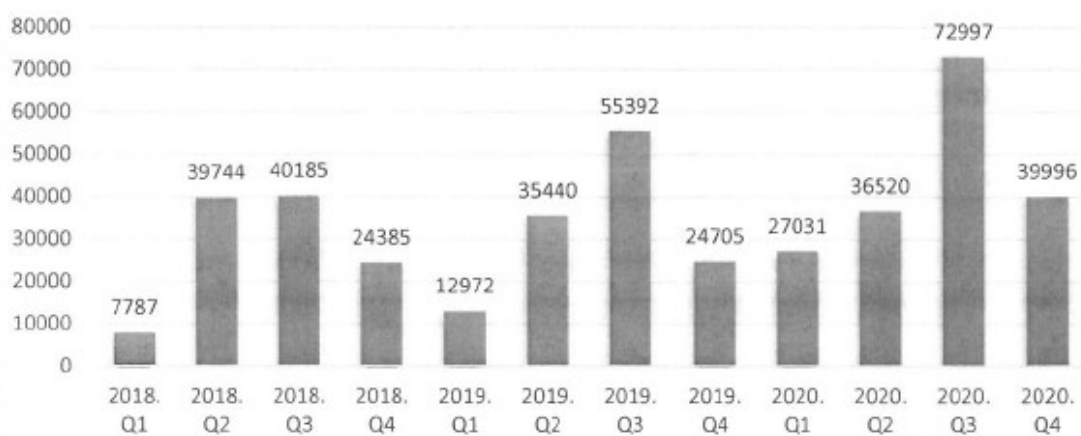
### Sátoraljaújhely településről begyűjtött zöldhulladék mennyisége (kg/negyedév)



**Sátoraljaújhely településről begyűjtött  
üveghulladék mennyisége (kg/negyedév)**

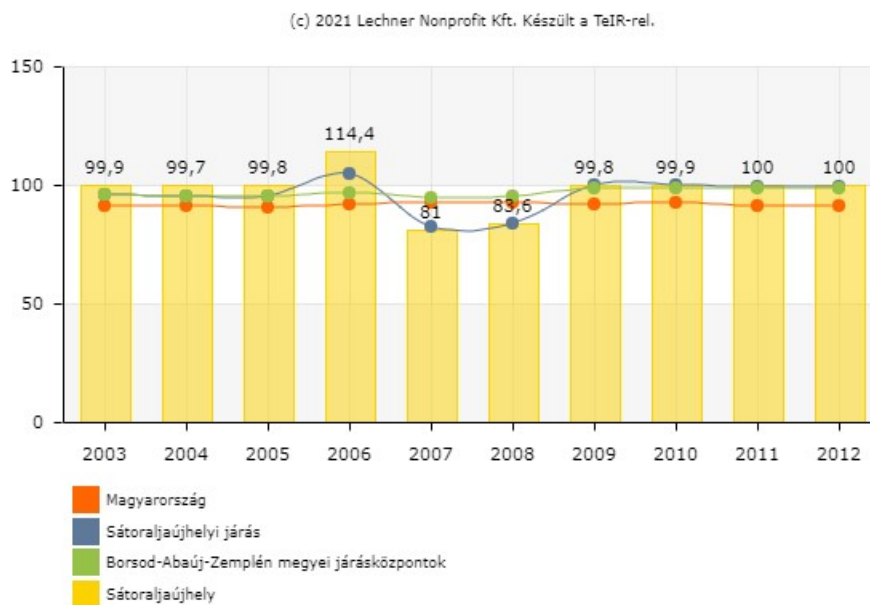


**Sátoraljaújhely településről begyűjtött  
lomhulladék mennyisége (kg/negyedév)**



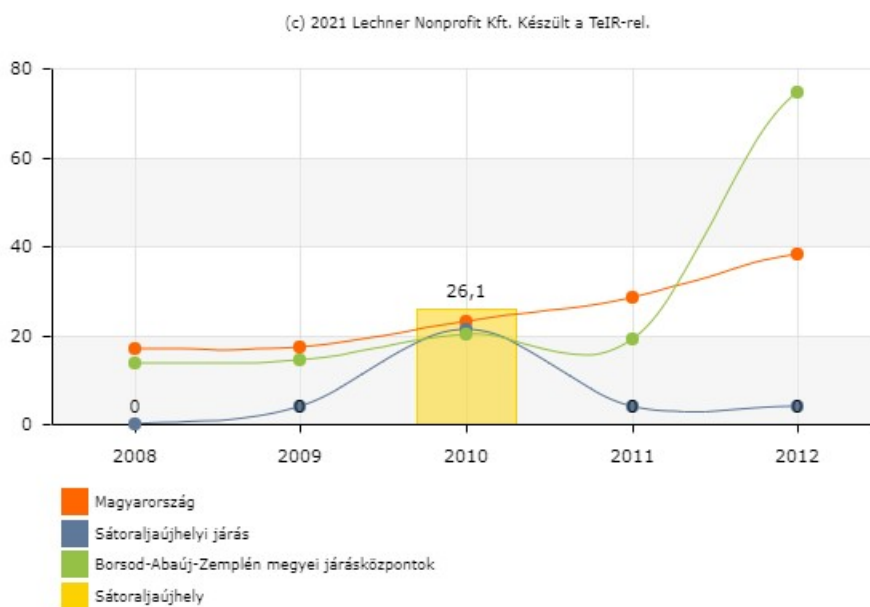
## Hulladékgazdálkodási statisztikák, analízisek:

3.sz. diagram: Rendszeres hulladékbegyűjtésbe bevont lakások aránya (%)



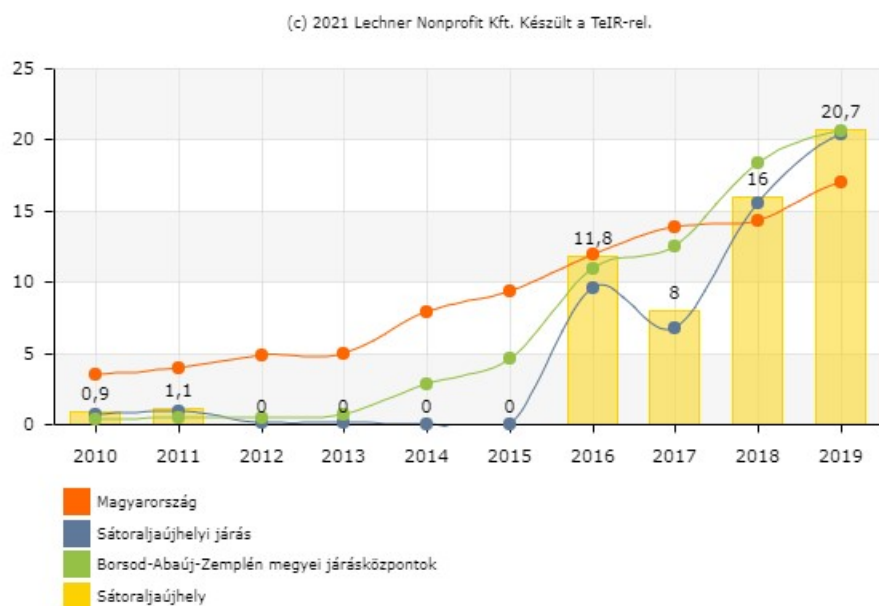
Forrás: TEIR alapján saját szerkesztés

4. sz. diagram: Szelektív hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya (%)



Forrás: TEIR alapján saját szerkesztés

## 5.sz. diagram: Szelektív hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya (%)



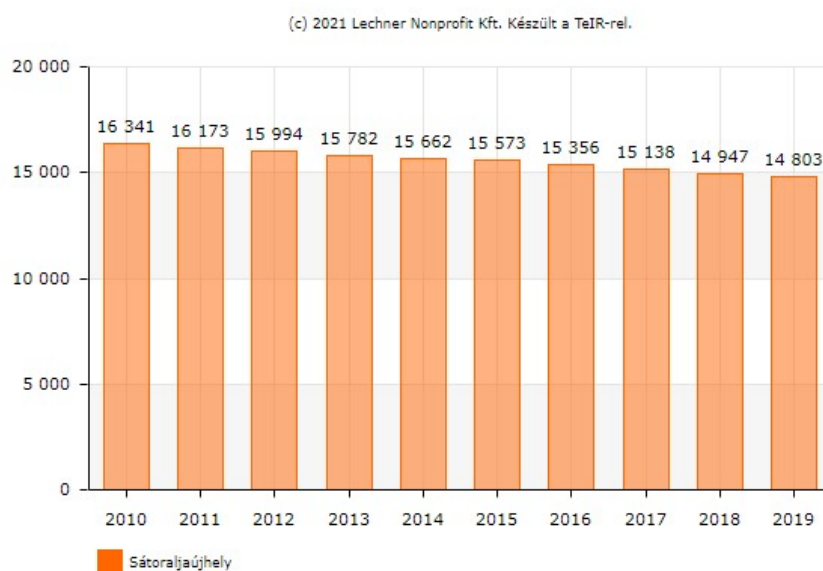
Forrás: TEIR alapján saját szerkesztés

## 4. Társadalmi, gazdasági, szociális helyzet bemutatása a vizsgált időszakban (2017-2020)

### 4.1 Demográfia

#### 6. sz. diagram: A lakónépesség alakulása

Állandó népesség száma (fő)



Forrás: TEIR alapján saját szerkesztés

## 4.2 Egészségügy

Az egészségügyi alapellátás továbbra is megoldott és ezen kívül az önkormányzat számos önként vállalt járó beteg szakellátást biztosít a településen. Sátoraljaújhelyen 7 háziorvos, 3 gyermek háziorvos, 4 fogorvos és 5 védőnő vesz részt az alapellátásban.

### A Sátoraljaújhelyi Erzsébet Kórház bemutatása:

Az Intézmény 255 aktív és 96 krónikus ágyon biztosít fekvőbetegeink számára ellátást az:

- Aktív fekvőbeteg ellátásban: 13 szakmában
- Krónikus fekvőbeteg ellátásban: 3 szakmában, valamint
- Egynapos szemészeti ellátást (szemlencse műtétek)

A fekvőbeteg szakellátás szakmai munkáját segíti elő a megfelelő színvonalú diagnosztikai és terápiás háttér, ami biztosítja járó-betegeink részére is az ellátást:

- Központi Laboratórium
- Röntgen és teljes körű ultrahang- diagnosztika
- CT diagnosztika
- Központi Műtő és Aneszteziológia
- Vértranszfúzió
- Patológia – citológia

A fekvőbeteg szakellátáshoz 72 ezer lakos tartozik (gyermek+felnőtt), az alábbi ellátási területek megoszlásában:

- Sátoraljaújhely város és vonzáskörzete (Hegyköz és Bodrogek) 37 településsel és közel 40 ezer lakosság számmal
- Sárospatak város és vonzáskörzete (Hegyalja egy része) 16 településsel és közel 23 ezer lakosság számmal,
- Szerencs járásból egy település (pszichiátria szakma vonatkozásában)
- Gönci járásból 17 település 9 ezer lakosság számmal.

Járóbeteg szakellátás: Az Intézmény Járóbeteg szakellátásának szakmai struktúrájában egy igen széles, szakmailag nagy ellátási területet átfogó szolgáltatási paletta található. A szakmai ellátások elsősorban a szakrendelési és a gondozói, valamint az osztályos ambulanciás formában és a foglalkozás-egészségügyi szakellátás formációjában jelentkeznek. A Járóbeteg szakellátásban jelenleg 39 db szakma főcsoport kóddal jelölt orvos-szakma szerepel, melyben reprezentált a törvényben meghatározott valamennyi kórházi alapszakma is. Működési engedélyükben 903 szakorvosi óra/hét, valamint 160 nem szakorvosi óra/hét, és 125 óra/hét gondozási óra a lekötött kapacitásuk. A nem szakorvosi óra keretén belül biztosítják a fizikoterápia (fizikoterápia+gyógytorna+gyógy masszázs) valamint a gyógypedagógiai ellátást. Gondozási tevékenységeik körébe tartozik a bőrgyógyászati, tüdőgyógyászati, pszichiátriai és addiktológiai betegek gondozása.. A járó betegek ellátási területe szinte megegyezik a fekvőbeteg ellátási területünkkel, ellátandó lakosságszámunk átlagban 50 000 fő. Nem tartozik intézményük ellátásához Sárospatak város.

### 4.3 Szociális helyzet

A településen Sátoraljaújhely Város Önkormányzat Szervezési és Szociális Osztálya látja el ezt a feladatkört.

A szociális pénzbeli és természetbeni ellátások tekintetében a hatáskör a Szociális és Egészségügyi Bizottság, a Gazdasági Városfejlesztési és Vagyongazdálkodási Bizottság és a polgármester között oszlik meg, a gyermekek után járó ellátások, mint a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapításával összefüggő feladatok továbbra is jegyzői hatáskörbe tartoznak.

A pénzbeli és természetbeni ellátások rendszere átalakulását követően a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben biztosított lehetőséggel élve Sátoraljaújhely Város Önkormányzat Képviselő-testülete rendeletben szabályozta a jogosultsági feltételek fennállása esetén biztosítható különböző települési támogatások körét, továbbá a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj támogatás pályázati lehetőségét.

A szociális ellátásokra jogosultak személyi és jogosultsági adatainak rögzítése WinSzoc – Szociális Támogatások Rendszeren keresztül történik.

A Pénzbeli és Természetbeni Ellátások Országos Nyilvántartásának (PTR rendszer) vezetése a szociális és gyermekvédelmi ellátások egységes, országos nyilvántartása érdekében felállított elektronikus rendszerben a hivatal előtt folyó ügyek minden részletre kiterjedő adataival való feltöltését az osztály munkatársai folyamatosan végzik. A két rendszer naprakész vezetése pontosságot és precizitást igényel, hiszen országos rendszerről lévén szó, a berögzített adatok a kormányhivatal, illetve egy költözést követően más települések számára is elérhető.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, valamint a hozzá szorosan kapcsolódó hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítása még mindig a legnagyobb esetszámmal bíró ellátások közé tartozik, hiszen a bölcsődés, óvodás, általános iskola 1-8. évfolyamán tanuló gyermekek ingyenes étkezésben, tankönyvtámogatásban. A juttatáshoz szükséges utalási csomag összeállítása, a tényleges kifizetés nyomon követése, az esetlegesen át nem vett összegek kapcsán adategyeztetés, további szükséges intézkedés megtétele szintén az osztály feladatkörébe tartozik.

A havi rendszerességgel nyújtott lakásfenntartásra, gyógyszersegélyre, díjhátralék kezelésre biztosított települési támogatások továbbá a létfenntartási gondokkal küzdők részére nyújtható rendkívüli települési támogatás kérelmek esetében a döntés a Szociális és Egészségügyi Bizottság hatáskörében van. A benyújtott kérelmek szakszerű, döntésre való előkészítése az osztály feladata. A javaslatok előkészítéséhez számos esetben környezettanulmány elvégzése, az ügyfél által felvázolt probléma alapos tisztázása szükséges. Az esetek többségében ugyanis a kérelem hiányos, jövedelemigazolások mellett hiányzik a kérelemben feltüntetett élethelyzet valóságtartalmát igazoló dokumentum.

A javaslatok esetében a kérelmező esetében feltüntetett rendkívüli élethelyzetet, annak valóságtartalmát, a család létszámát, az ellátottak, kiskorúak számát, az egy főre eső jövedelmet, illetve a vagyoni helyzetet, valamint az eddig nyújtott támogatásokat veszik figyelembe az ügyintézők. A rendkívüli települési támogatás formájának megítélése minden esetben a kérelmező rendkívüli élethelyzetétől függ.

A Legjellemzőbb problémák melyekkel az Önkormányzat naponta szembesül:

- Munkanélküliség, tartós munkanélküliség, a munkalehetőségek, valamint az alkalmi munkák hiánya, az e miatti súlyos anyagi gondok, amelyeknek egyenes következménye az éhezés, tüzelő hiánya, a különböző szolgáltatók felé fennálló tartozások kiemelkedően magas gyakorisága és mértéke, a pénzintézeti kölcsönök vissza nem fizetése következtébe fenyegető végrehajtási eljárás és kilakoltatás veszélye.
- Eladósodás, teljes ellehetetlenülés.
- Alacsony iskolai végzettség, szakképzettség hiánya.
- Munkaképesség, rokkantság ténye és ezzel összefüggésben a rehabilitációs munkahelyek hiánya.
- Az alacsony jövedelem.
- Az időseknél a jobb életfeltételek elérése érdekében az intézményi elhelyezés kérése és ezzel párhuzamosan a férőhelyek számának változatlansága.
- Kilátástalannak vélt helyzetből alkoholizmusba, szenvedélybetegségbe menekülés, függőség kialakulása
- Családi konfliktusok, családon belüli erőszak.
- A nyomasztó gondok következtében kialakuló egészségügyi problémák, betegségek.
- Életviteli, lelki, mentális problémák.
- Az öngondoskodás hiánya, a szociális ellátásoktól, egyéb támogatásoktól várt segítség.

#### **4.4 Vállalkozás**

A Sátoraljaújhelyen működő vállalkozások továbbra is szerves részét képezik a város életének, fejlődésének, mivel itt teremtenek munkahelyeket, az önkormányzatnak fizetik az iparüzési adót, s nem kis mértékben járulnak hozzá a településen élők fizetőképes keresletének alakulásához.

Ezért meghatározóak a település versenyképességének növelésében. 2019. év végi állapot alapján mintegy 1328 bejegyzett vállalkozás van.

Az adóigazgatási tevékenység tekintetében az adózók számának, a különböző adónemekből befolyt bevételeknek-, illetve hátralékoknak elmúlt 3 évi alakulását az alábbi táblázatok szemléltetik:

**Építménvadó**

Megnevezés	2017.12.31.	2018.12.31.	2019.12.31.
Adózók száma (fő):	258	262	255
Bevétel (ezer Ft):	32.853	34.267	32.109
Hátralék (ezer Ft):	6.803	7.207	9.971

**Telekadó**

Megnevezés	2017.12.31.	2018.12.31.	2019.12.31.
Adózók száma (fő):	10	12	11
Bevétel (ezer Ft):	10.221	13.636	4.759
Hátralék (ezer Ft):	18.730	24.711	24.389

**Idegenforgalmi adó**

Megnevezés	2017.12.31.	2018.12.31.	2019.12.31.
Adózók száma (fő):	32	35	37
Bevétel (ezer Ft):	4.900	6.733	7.368
Hátralék (ezer Ft):	846	320	326

**Iparüzési adó**

Megnevezés	2017.12.31.	2018.12.31.	2019.12.31.
Adózók száma (fő):	1.277	1.259	1.328
Bevétel (ezer Ft):	690.443	878.718	978.038
Hátralék (ezer Ft):	30.962	26.505	32.090

**Gépjárműadó**

(mely bevétel 60%-át 2013. évtől havonta át kell utalni a Magyar Államkincstárnak)

Megnevezés	2017.12.31.	2018.12.31.	2019.12.31.
Adózók száma (fő):	4.510	4.525	4.691
Bevétel (ezer Ft):	31.776	32.731	34.520
Hátralék (ezer Ft):	15.791	17.633	18.191

**Az adóbevételek alakulását az alábbi táblázat foglalja össze:**

2017.12.31.	2018.12.31.	2019.12.31.
772.756.000 Ft	968.551.000 Ft	1.059.242.895

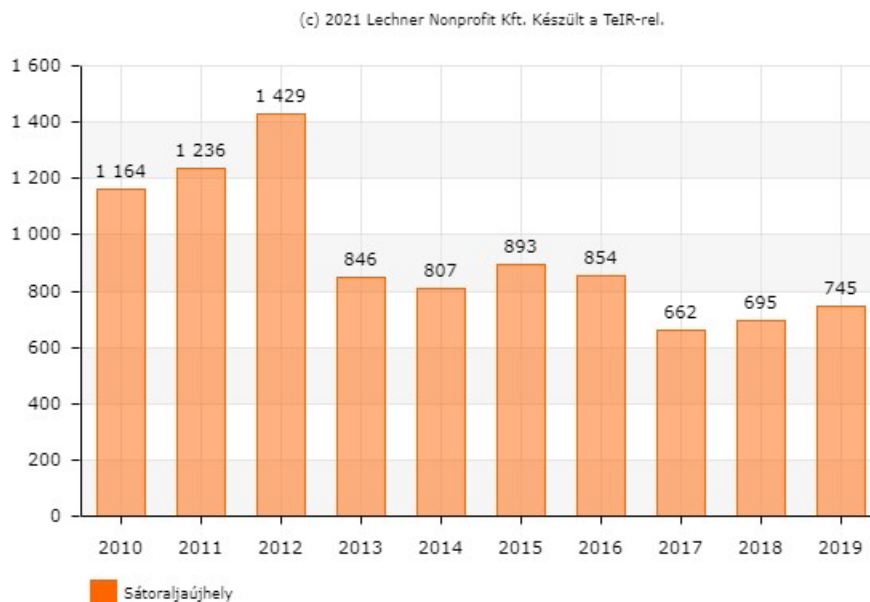
7. sz. diagram: Adónemek alakulása



Forrás: Beszámoló Sátoraljaújhely Város Önkormányzata 2019.

## 4.5 Foglalkoztatás, munkaerő piaci helyzet

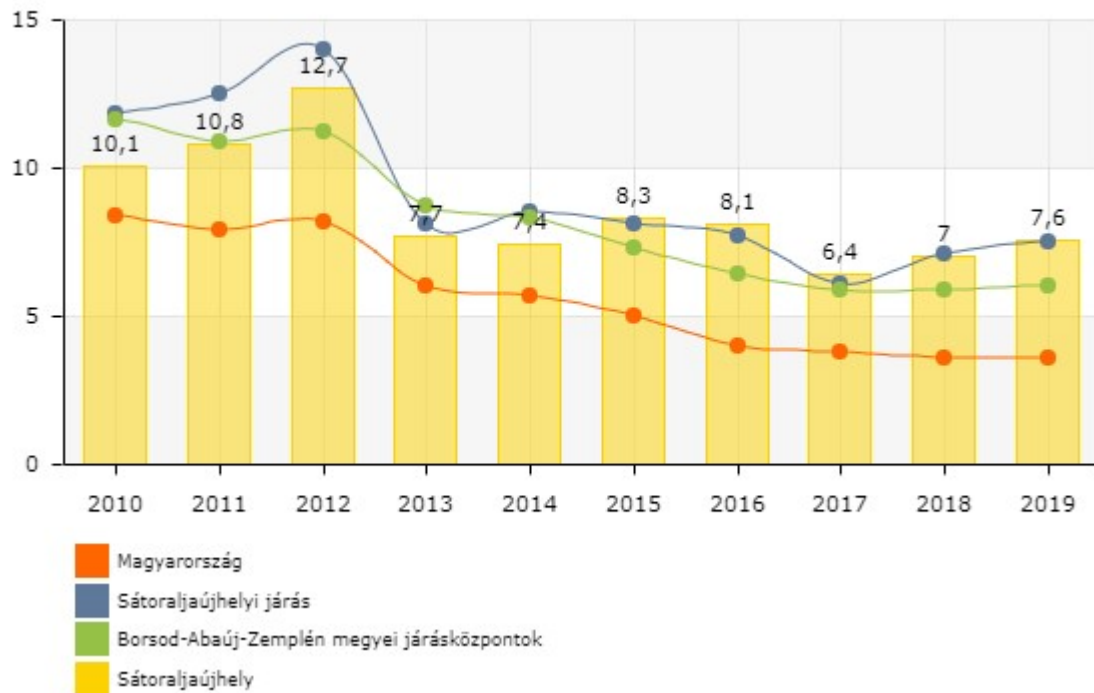
7. sz. diagram: Regisztrált munkanélküliek száma (fő)



Forrás: TEIR alapján saját szerkesztés

8. sz. diagram: Nyilvántartott álláskereső a munkaképes korú népesség (%)

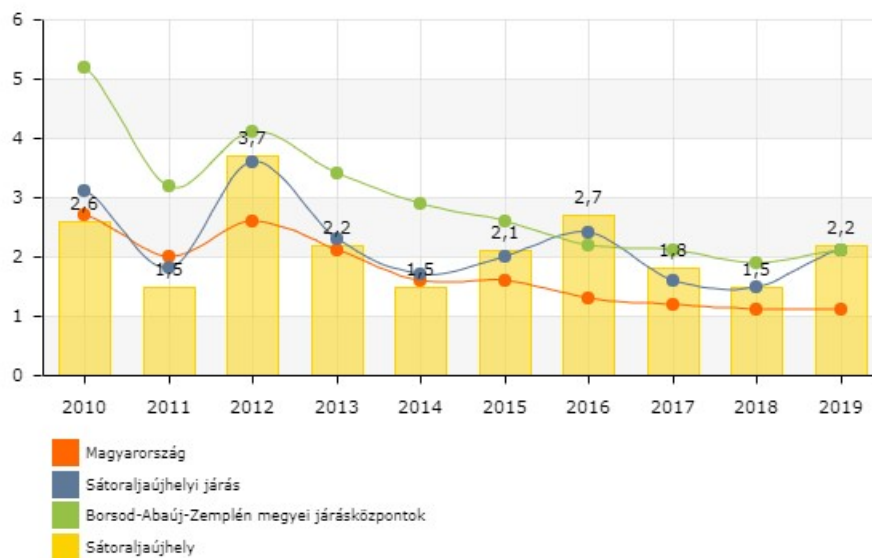
(c) 2021 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.



Forrás: TEIR alapján saját szerkesztés

9. sz. diagram: Tartós munkanélküliek (legalább 360 napig) aránya

(c) 2021 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.



Forrás: TEIR alapján saját szerkesztés

## 4.6 Közbiztonság

A Sátoraljaújhelyi Rendőrkapitányság 2019-ben is az előző évekhez hasonlóan a társadalmi elvárásoknak megfelelően, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Rendőrfőkapitányság, és az önkormányzat által támasztott követelményeknek eleget téve végezte tevékenységét.

A kapitányságon dolgozók minden szakterületen, tudásuk legjavát nyújtva járultak hozzá a rendőrség fő feladataihoz, - a közrend, és a belső rend védelméhez.

Ennek keretében a bűncselekmények számának csökkentése, az elkövetett bűncselekmények sikeres felderítése, a közterületek rendjének fenntartása, a biztonságos közlekedés rendőri eszközökkel történő segítése, a szabálysértések megelőzése és szankcionálása, a színvonalas engedélyügyi tevékenység megvalósítása a fő irányvonal.

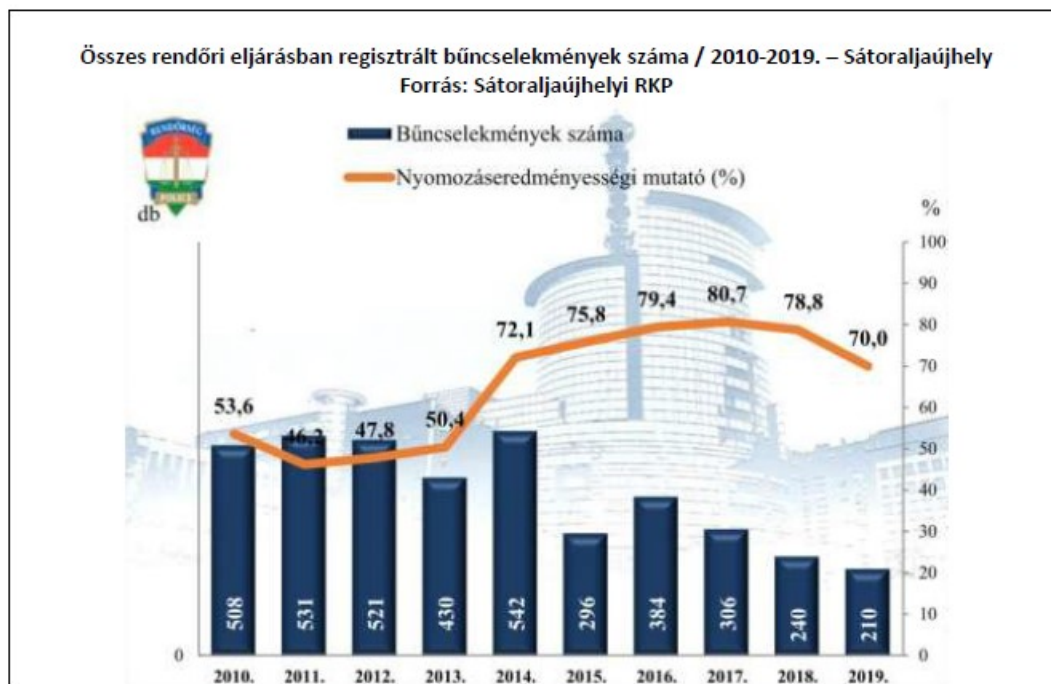
A Sátoraljaújhelyi Rendőrkapitányság illetékességi területén a közbiztonsági, bűnügyi helyzetről elmondható, hogy évek óta stabil, sőt javuló tendenciát mutat, a bűnügyi, közbiztonsági viszonyok különösebb szélsőségektől mentesek, a közterületek, közösségi életterek és nyilvános helyek biztonsága szavatolt.

### A jogsértések és a bűnelkövetések elmúlt időszakot érintő statisztikáinak bemutatása

A regisztrált bűncselekmények száma még soha nem volt olyan alacsony a város területén, mint 2019- ben.

2018-ban 240, míg 2019-ben összesen 210 regisztrált bűncselekmény történt Sátoraljaújhely városában, amely az előző évhez viszonyítva 13%-os csökkenést mutat.

A csökkenés nagymértékben köszönhető annak is, hogy a korábbi évekhez képest jelentősen visszaesett a közterületen elkövetett erőszakos bűncselekmények (garázdaság, testi sértés) száma, valamint a kiemelten kezelt jogsértések mennyisége is csökkent.



5. kép: Rendőrségi statisztikai adatok – bűncselekmények

A közterületen elkövetett bűncselekmények száma 2018-hoz képest 68-ról 65-re csökkent.



6. kép: Rendőrségi statisztikai adatok – közterületen elkövetett bűncselekmények

A csökkenés legfőbb oka, hogy a garázdaságok száma jelentősen visszaesett, szám szerint 38-ról 18-ra. 2019-ben Sátoraljaújhely városában súlyos, életellenes cselekmény, halált okozó testi sértés nem történt.

Kiemelendő, hogy Sátoraljaújhelyben a tavalyi évben sem rablás, sem zsarolás nem történt. Az elmúlt évhez viszonyítva jelentősen – 19-ről 8-ra – visszaesett a lakásbetörések száma, amelyhez hozzájárul a közterületi rendőri jelenlét, valamint az ismeretlen elkövetők kilétének gyors felderítése. Az előző évekhez viszonyítva az eddigi legalacsonyabb mérőszám. A nyolc bűnügyből 7 esetben a rendőrség felderítette az elkövetőt.

2019-ben személygépkocsit nem tulajdonítottak el a városban, jármű önkényes elvétele miatt nyomozás elrendelésére sem került sor, 1 esetben történt feljelentés elutasítása, mivel a bűncselekmény elkövetői gyermekkorúak voltak.

Rongálás 6 esetben történt 2019-ben, mely eljárások fele utólag megszüntetésre került bűncselekmény hiánya miatt.

Az elkövetett rongálások sorozatjellegűséget nem mutattak, ezek többnyire személyek közötti haragos viszony miatt valósultak meg.

2019. évben több, általában bolti lopásokból, kisebb vagyon elleni bűncselekményekből önmagát fenntartó, többnyire már büntetett előéletű elkövetővel szemben kellett eljárnia a rendőröknek.

A legtöbb általuk elkövetett cselekmény önmagában szabálysértés lenne, de mivel velük szemben az üzletszerűség is megállapítható, így ezek a cselekmények átminősültek bűncselekményi alakzattá.

2019. évben a lakosság szempontjából a legfontosabb vagyon elleni bűncselekmény - a lopás - vonatkozásában 84 bűncselekmény történt, szemben a 2018. évben elkövetett 94 cselekménnyel.

A tavalyi évben fokozott figyelemmel követte a rendőrség a városban lakó, új pszichoaktív anyagot árusító személyeket, melynek köszönhetően 2 fő előzetes letartóztatásba került, akik Sátoraljaújhely város területén rendszeresen új pszichoaktív anyaggal kereskedtek.

A Sátoraljaújhelyi Rendőrkapitányság illetékességi területén 100.000 lakosra vetítve 2018-ban 1684, míg 2019-ben 1503 bűncselekmény történt, ami a fentiekben megemlített vagyon elleni, illetőleg személy elleni cselekmény számok csökkenésének köszönhető.

## **Közterület-felügyelet**

Közterület-felügyelők a közterületi rend és tisztaság védelméről, a közrend és közbiztonság helyzetének javításáról és a szabálysértések felszámolásáról intézkednek szolgálatuk teljesítése során. Intézkedési jogosultságaik a rendőri intézkedésektől kismértékben térnek el, országosan egységes egyenruhájuk a rendőrségnél rendszeresített egyen ruházathoz hasonló, mellyel a hasonló feladat- és hatáskört még jobban szeretnék érzékeltetni az állampolgárok számára.

A felügyelők 2019. évben - a korábbi évekhez hasonlóan – az alábbi feladatokat látták el:

- közterületek jogszerű használatának, - ezen belül is az engedélyhez, vagy útkezelői hozzájáruláshoz kötött tevékenységek szabályszerű, az engedélyben meghatározott módon történő végrehajtásának - ellenőrzése,
- közterületek rendjére, tisztaságára vonatkozó szabályok betartásának ellenőrzése, szabálysértések megelőzése, illetőleg szankcionálása,
- Sátoraljaújhely Város Önkormányzat vagyonának védelme,
- természeti- és épített környezet védelme,
- közlekedés biztonságának, szabályszerűségének biztosítása, szabályszegések szankcionálása,
- a mozgásában korlátozott személy parkolási igazolvány jogszerű használatának és birtoklásának az ellenőrzése.

2019-ben tovább folytatódott az előző évben bevezetett, a város csatolt településrészeinek, illetve a város külterületi, távolabbi részeinek heti egy alkalommal, gépkocsival történő bejárása annak érdekében, hogy a lakosság a városközponttól távolabb eső részeken is érzékelje a felügyelők jelenlétét.

Nyári időszakban (2019. június 1. – 2019. augusztus 31. között) 2 fő közterület-felügyelő hétköznapiokon 14-22 óra között látta el feladatát, mely egy hónappal hosszabb időtartamot jelent az előző évihez képest. Fokozott figyelmet fordítottak a sétáló utca, a parkok, illetve játszótérek jogszerű igénybevételének ellenőrzésére, s amennyiben szükséges volt, a szabálytalankodókkal szemben intézkedtek.

2019. évben is a közterület-felügyelet látta el a városi térfigyelő kamerák működtetését, melynek kapcsán szintén napi kapcsolatban voltak a rendőrséggel. Több esetben - 2019-ben 30 alkalommal - vették igénybe a rendőrök szabálysértés, vagy bűncselekmény elbírálásához, vagy közlekedési balesetek kapcsán a felvételek másolatát.

A tavalyi év folyamán pályázati forrásból nyílt lehetőség arra, hogy a térfigyelő kamerarendszer bővítése, cseréje megvalósulhasson, mely munkavégzés befejezése áthúzódott 2020-ra. Ennek keretén belül adódott lehetőség az elavult központra egy modern, 128 kamera befogadására, kezelésére alkalmas központra történő cseréjére.

A szeptemberi iskolakezdést követően 2019-ben is figyelmet fordított a közterület-felügyelet az iskolakerülőkkel szembeni intézkedésekre. Míg 2018-ban 56 esetben volt szükség intézkedésre a csellengő diákokkal szemben, addig ez a szám tavaly jelentősen lecsökkent, 21 esetben kellett visszakísérni a diákokat az oktatási intézménybe.

Fontos megemlíteni, hogy az elmúlt évben is szinte napi rendszerességgel került sor jelzések megküldésére a Városellátó Szervezet felé különböző problémák megoldásának kérésével, (pl. csapadékelvezető fedél beszakadása) melyek viszonylag rövid időn belül orvoslásra kerültek.

A közterület felügyelők az elmúlt évben is aktívan részt vettek a városi rendezvények biztosításában a Rendőrkapitánysággal és a Polgárőrséggel együttműködve.

## **5. Helyzetértékelés, környezeti jövőkép kialakítása (2017-2020)**

### **5.1 Korábbi programban meghatározott feladatok értékelése**

A települési környezetvédelmi programnak és felülvizsgálatának a környezetvédelmi törvényből következően az ember és környezete harmonikus kapcsolatának kialakítását, azaz az egészséges környezet feltételeinek biztosítását, a környezet elemeinek és folyamatainak védelmét, a veszélyeztetések elkerülését, kezelését, a természeti értékek megóvását, a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosítását, a különböző területi szinten jelentkező környezeti problémák helyi megoldásait kell elősegíteniük.

**Egy program csak akkor lesz program, ha betartható és érvényesíthető!**

A korábbi környezetvédelmi program az alábbi célállapotokat tűzte ki:

#### **A környezetminőség javítása, élhető, egészséges városi környezet kialakítása**

- levegőminőség javítása
- felszíni és felszín alatti vizek szennyezettségének csökkentése
- talajvédelem
- zöldfelületek védelme, fejlesztése és karbantartása
- zajterhelés csökkentése
- a fenntartható közlekedési módok támogatása

## A természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás

- energiahatékonyság és energiatakarékosság
- a megújuló erőforrások felhasználásának növelése
- hulladékok képződésének csökkentése és a hulladékok újrahasznosításának növelése
- a földterületekkel való fenntartható gazdálkodás

## A településen élők környezettudatosságának növelése

- a szemléletváltozás megalapozása
- hatékony információáramlás kialakítása
- az iskolai környezeti nevelés erősítése
- civil szervezetek támogatása
- együttműködések, partneri kapcsolatok fejlesztése

### Elérendő környezetvédelmi célok tematikus rendszerezése (2017. év)

Kód	Környezet állapot összefoglaló értékelése	Tendenciák, feladatok
<b>I. <u>Környezeti elemek és természeti erőforrások</u></b>		
<i>Levegő</i>		
<b>LEV-1</b>	A tehermentesítő út tranzitforgalma miatt ezen a területen jelentős a közlekedésből eredő légszennyezés	Beavatkozás nélkül tovább romlik
<b>LEV-2</b>	A gondozatlan telkeken megjelenő parlagfű pollenszennyezése allergiahatású.	Felszólítás után bírsággal kell a rendelet előírásainak érvényt szerezni.
<b>LEV-3</b>	Kerti növényi és egyéb hulladékok égetéséből eredő légszennyezés	A hulladékégetés szabályainak betartását ellenőrizni kell.
<i>Talaj, talajvíz</i>		
<b>TAL-1</b>	A MOL által 1995-ig használt területen a talajban maradt szén-hidrogének okozta talajszennyezés	Rendszeres ellenőrzés szükséges.
<b>TAL-2</b>	A Torzsási bezárt, rekultiválás előtt álló hulladéklerakó galvániszapot is tartalmaz, a benne levő nehézfémek és a hulladéklerakóból szivárgó szennyező anyagok veszélyeztetik az Északi Vízmű telep sérülékeny vízbázisát.	A rekultiválás befejeződött. További megfigyelés szükséges.

<b>TAL-3</b>	Illegális hulladéklerakás (forgalmi utak külterületi városrészein, Ronyva és a Ronyva árapasztó töltésein a város északi részein.)	A folyamatos ellenőrzés hatására a lerakások száma csökkenő tendenciát mutat.
<b>TAL-4</b>	Talajvíz szennyezése a csatornahálózatba be nem kötött lakásoknál a szakszerűtlen szikkasztás miatt.	A megemelt talajterhelési díj hatására a rákötések száma növekedett.
<b><i>Felszíni vizek, ivóvíz</i></b>		
<b>VÍZ-1</b>	Ronyva-patak szennyezett felszíni víztest a szlovákiai és a magyar oldalon a Szennyvíz telepek által kibocsátott tisztított szennyvizek miatt	Fel kell tární a szennyező forrásokat. és megszüntetni a szennyezést.
<b>VÍZ-2</b>	Fehér-patak szennyezett felszíni kis vízfolyás (víztestnek nem minősül) szennyezését az illegálisan bekötött lakossági szennyvíz okozza	Fel kell tární a szennyező forrásokat és megszüntetni a szennyezést.
<b>VÍZ-3</b>	Május-patak és Zsóryomka-patak szennyezett felszíni kis vízfolyás (víztestnek nem minősül) szennyezését az illegálisan bekötött lakossági szennyvíz okozza	Fel kell tární a szennyező forrásokat és megszüntetni a szennyezést.
<b>VÍZ-4</b>	A városi szennyvíztisztító telep technológiai kialakítása miatt jelenleg még időszakosan határérték feletti szennyező	A tisztítás technológia korszerűsítése szükséges.
<b>VÍZ-5</b>	A derogációs pályázat keretében a meglévő egyesített hálózatok felszámolása.	Pályázati úton forrás szerzése szükséges.
<b><i>Táj és természet</i></b>		
<b>TÁJ-1</b>	A környezetvédelmi alap részeként a Várhegyen folyamatban levő régészeti feltárások folytatására elkülönített forrás létrehozása	Régészeti feltárások támogatása.
<b>TÁJ-2</b>	A Magyar Kálvária az 1930-as évek egyedülálló kezdeményezése, amely a Trianoni Békediktátum által elcsatolt megyéknek és városoknak állít emléket.	Fontos történelmi emlékhely.
<b><u>II. Települési környezetet meghatározó tényezők</u></b>		
<b><i>Térszerkezet, területhasználatok</i></b>		
<b>TÉR-1</b>	A város természeti adottságainak köszönhetően jelentős területekkel rendelkezik, amelyet idegenforgalmi	A településen a gazdasági, természeti és kulturális (idegenforgalmi) fejlesztési igényeket a tervezés során összhangba

	<p>szempontból ki kell használni. A város megítélésében a történelmi jellege dominál.</p> <p>A város vezetése felismerte, hogy idegenforgalmi fejlesztésekkel országosan is közismert településsé tehető a város.</p>	<p>hozzák a környezetvédelmi követelményekkel (fenntartható városfejlesztés).</p>
<b>TÉR-2</b>	<p>Az idegenforgalmi fejlesztéseknél a beruházás zöld területet foglalt el (Bob-pálya, Libegő), de azt építés során gondoskodtak arról, hogy a műtárgyak illeszkedjenek a természeti képbe.</p>	<p>A településen a gazdasági, természeti és kulturális (idegenforgalmi) fejlesztési igényeket a tervezés során összhangba hozzák a környezetvédelmi követelményekkel (fenntartható városfejlesztés).</p>
<b>TÉR-3</b>	<p>Az elhanyagolt, leromlott állapotú gazdasági és lakóépületek településképet és környezetet romboló hatása</p>	<p>A település tervezés során ezeket a területeket be kell vonni a fejlesztési tervekbe.</p>
<b>Gazdaság</b>		
<b>GAZD-1</b>	<p>A város jelenlegi, Ipari parkjában befektetésre jelentkezők termelésbe való bekapcsolódása növeli az emissziót, de a korszerű technológia alkalmazását kell megkövetelni, hogy az imissziós értékek lényegesen ne változzanak.</p>	<p>Csak korszerű technológiával rendelkező ipartelepítést lehet támogatni.</p>
<b>Közlekedés</b>		
<b>KÖZ-1</b>	<p>A városközpont rekonstrukciójának befejezése után megnőtt az Árpád utca és Vasvári Pál utca gépjármű forgalma, lakossági kezdeményezésre forgalomszámlálás történt.</p>	<p>A forgalomszámlálás adatai szerint a gyűjtőút forgalma nem nagyobb a megengedettnél.</p>
<b>KÖZ-2</b>	<p>A tehermentesítő út megépítésével a 10 t-nál nagyobb gépjárművek csak a tehermentesítő úton közlekedhetnek.</p> <p>A nagy kamionforgalom miatt a tehermentesítő út környezetében megnövekedett a levegőterhelés, a zajterhelés és az épületeket érő rezgés.</p>	<p>Beavatkozás nélkül a gépjárműforgalom által okozott levegőszennyezés, zajterhelés tovább nő.</p>
<b>KÖZ-3</b>	<p>Rendszeresen felül kell vizsgálni a város és társtelepülései úthálózatának és járdáinak minőségét, és az elhasználódás függvényében útfelújítási tervet kell</p>	<p>Az eddigi útfelújítási program eredményeként a minősége mutatók lényegesen javultak. Források függvényében folytatni kell a felújítási</p>

	készíteni.	programot.
<b>KÖZ-4</b>	Kevés parkolási lehetőség a városközpontban.	Új parkoló területek kijelölésére van szükség.
<b>KÖZ-5</b>	Parkolóhelyek hiánya miatt a járdán parkolnak egyes közoktatási intézmények előtt (Kossuth Gimnázium, Kazinczy Általános Iskola, Deák úti Ált. Iskola).	Az intézmények vezetői vizsgálják meg az intézmény területén belüli parkolási lehetőséget.
<b>KÖZ-6</b>	A gyalogos járda hálózat burkolatának állapota sok helyen egyenetlen (fagyökerek okozta deformáció, ill. közmű fektetés utáni föld megsüllyedése miatt).	Járda felújítási program folytatása.
<b>Települési infrastruktúra</b> (szennyvíz- és csapadékvíz elvezetés, vízellátás, villamos energia-, gáz- és távhőellátás)		
<b>INF-1</b>	A vízellátás sérülékeny vízbázisát az Északi Vízmű-telepnél a Torzsási bezárt hulladéklerakó, a Déli Vízmű-telepnél a megszüntetett Mol-telephelyen a talajban maradt szén-hidrogének veszélyeztetik.	A Torzsási hulladéklerakó rekultivációja befejeződött.  A megszüntetett Mol-telephely monitorozása folyamatos.
<b>INF-2</b>	A várost ellátó elosztóvezetékek egy része azbesztcement anyagú. Az új építésű vezetékek anyaga KPE. Az azbesztcement anyagú vezetékek esetében gyakori a meghibásodás, talajmozgások miatt veszélyeztetettek.	A Zempléni Vízmű Kft. beruházási terve évenként tartalmazza a felújítandó szakaszokat, de útfelújításokkal egyidejűleg vezetékcseré is történik.
<b>INF-3</b>	A város szennyvíz csatornázottsága (98 %-os) megfelelő mértékű, de a lakosság egy része szociális vagy egyéb ok miatt nem csatlakozott a hálózatra.	A szociálisan rászorult családok támogatása a Környezetvédelmi alapból.
<b>INF-4</b>	A csatornázatlan területekről elszállított szennyvizek nem minden esetben kerülnek a Szennyvíz-telepre (kijelölt szennyvízleeresztő hely).	Csak a kijelölt közszolgáltató szállíthat folyékony hulladék, a jogosulatlan szállítókkal szemben eljárás kezdeményezése.
<b>INF-5</b>	Egyes helyeken nem megfelelő a felszíni víz elvezetése.	Csapadékelvezető árkok karbantartása szükséges.
<b>INF-6</b>	Esős időben kb. 20 %-kal nő a szennyvízterhelés az elválasztott hálózaton. A derogációs pályázat keretében az egyesített típusú rendszerek	Az illegális csapadékvíz bekötések feltárása szükséges.

	megszüntetésére kerül sor.	
<b>INF-7</b>	A város távhő primer oldali hálózatának rekonstrukcióját el kell végezni.	Az ellátó távhővezeték régi szakaszainak cseréje szükséges.
<b>Energiagazdálkodás</b>		
<b>EN-1</b>	A hetvenes években, nagyjából iparosított technológiával készült házak mára elavulttá, energiapazarlóvá váltak.	Az energiahatékonyságot növelő támogatások folytatásának fenntartása továbbra is szükséges.
<b>EN-2</b>	A város intézményeiben, ill. a lakosság körében is még kevés helyen alkalmazzák megújuló energiaforrásokat.	Vizsgálni szükséges, hogy a városnak milyen lehetőségei vannak a megújuló energiaforrások használatának terén és ösztönözni szükséges ezek, illetve az alacsony energiaigényű megoldások használatát.
<b>EN-3</b>	A város közvilágítási hálózatának korszerűsítése az elmúlt időszakban megtörtént.	Vizsgálni kell, hogy milyen lehetőségek vannak további villamosenergia megtakarításra (fényerősség szabályozás, éjjeli utáni feles világítás, a sétáló utcán LED-lámpák alkalmazása)
<b>EN-4</b>	Az önkormányzati fenntartású intézmények világításkorszerűsítése 2008-ban megtörtént.	Energia megtakarítás számításokkal igazolni kell, hogy a korszerűsítés költsége megtérül.
<b>Zöldfelületi hálózat</b>		
<b>ZÖLD-1</b>	Az elöregedett, környezetére veszélyes fák eltávolítása után a fák pótlásának elmaradása.	Az utca fásítási nyilvántartását aktualizálni kell, és el kell készíteni az utcák fásításának fejlesztésére vonatkozó, több évre szóló átfogó programot.
<b>ZÖLD-2</b>	A városi utcák nagy százaléka fásított. A város fái állapotát általánosságban jónak mondható, a fák ápolása rendszeresen megtörténik.  A közterületen veszélyessé nyilvánított fák kivágása bizottsági döntés alapján történik.	A város levegőszennyezettségének csökkentésében, a tiszta levegő biztosításában, az egészséges, esztétikus településkép kialakításában fontos tényező a megfelelő mennyiségű, és megfelelően gondozott és karbantartott növényállomány.
<b>ZÖLD-3</b>	A kertvárosi közterületeken az összefüggő zöld felületek rendszeres kaszálása kapacitáshiány miatt időnként késik.	Közmunka program igénybe vétele.
<b>ZÖLD-4</b>	Az ingatlanok előtti zöldfelületek karbantartását a lakosság egy része nem tekinti feladatának, másik része idős kora	Figyelemfelhívás a helyi rendelet betartására.

	miatt nem tudja elvégezni.	
<b>Köztisztaság</b>		
<b>KÖZT-1</b>	Az önkormányzat a Városellátó Szervezeten keresztül biztosítja a köztisztasági feladatok ellátását.	A köztisztasági feladatok végzése minőségi színvonalának fenntartása.
<b>KÖZT-2</b>	A közterület-felügyelet munkavállalói látják el a közterületek köztisztaságának ellenőrzését.	A hatékony munka színvonalának fenntartása.
<b>KÖZT-3</b>	A városközpontban és a város utcáin esztétikus kivitelű hulladékgyűjtők elhelyezésével és rendszeres ürítésével gondoskodnak a tisztaság megőrzéséről.	Köztisztaság minőségi jellemzőinek fenntartása.
<b>KÖZT-4</b>	Évente egy alkalommal is történik szervezett lomtalanítás.	A meghatározott idő előtt kihelyezett hulladékok köztisztasági problémát, illetve a guberálók közbiztonsági veszélyt jelentenek.
<b>Hulladékgazdálkodás</b>		
<b>HULL-1</b>	Lakossági építési-bontási hulladék, ill. települési szilárd hulladék illegális elhelyezése.	A megvalósult hulladék udvarban megoldható a lakossági építési-bontási hulladék helyben történő átvétele.
<b>HULL-2</b>	A lakossági települési szilárd hulladék mennyiségből a szelektívgyűjtés részarányának növelése.	A szelektíven gyűjtött hasznosítható anyagok mennyiségének növelése szükséges, a lerakástól való eltérítés érdekében.
<b>HULL-3</b>	A kertvárosi övezetben a bio-hulladék és a zöld hulladék komposztálása.	Komposztálás támogatása.
<b>HULL-4</b>	A Határ úti illegális hulladéklerakó rekultivációja.	A rekultiváció elvégzéséhez források megszerzése szükséges.
<b>HULL-5</b>	A lakossági veszélyes hulladék és elektronikai hulladékok begyűjtése.	Hulladékudvar kiépítését követően folyamatosan biztosítani kell.
<b>Zaj- és rezgés</b>		
<b>ZAJ-1</b>	Jelentős zajforrás a közlekedés, a tehermentesítő út mentén a lakosságot főleg az éjszakai időszakban a kamionok által keltett zaj rendkívül zavarja. A	Forgalomszervezéssel, vagy utólagos beavatkozásokkal (fokozott hanggátlású nyílászáró szerkezetekkel) szükséges védekezni a zajterhelés ellen.

	Köztársaság út mindkét oldalán a lakások közel vannak az úttesthez, és a sebességkorlátozást be nem tartó kamionok által keltett rezgés a lakásokban is érezhető.	A sebességkorlátozás betartása érdekében hatékony megoldás a rendszeres rendőrségi ellenőrzés.
<b>ZAJ-2</b>	Lakóterületen zajos tevékenységgel járó vállalkozások, szórakozóhelyek zavaró hatása	Hatósági ellenőrzés a rendelet betartása érdekében.
<b>III. Környezetegészség és –tudatosság</b>		
<b><i>Környezeti szemlélet, egészségmegőrzés, életmód</i></b>		
<b>TUD-1</b>	<p>A város nagy figyelmet fordít a kikapcsolódási és rekreációs lehetőségek biztosítására.</p> <p>Rendezvénytéren rendszeres kulturális és szórakoztató programok. Egész évben folyamatos sportolási és kikapcsolódási lehetőségek a Magas-hegyi Sportcentrumban, Uszodában, Sportcsarnokban, Jégcsarnokban</p>	<p>A környezettudatos életmód kialakításában meghatározó kültéri szabadidős tevékenységek biztosítását a város sportpolitikájában stratégiai szintre emelte.</p> <p>Sátoraljaújhelyi lakosok kedvezményrel vehetik igénybe a szolgáltatásokat.</p>
<b>TUD-2</b>	A környezettudatos fogyasztói szokások hiányoznak a mai modern ember életmódjából.	A környezettudatosság növelése érdekében folyamatos akciók szükségesek.
<b>TUD-3</b>	A környezettudatos viselkedés elterjedésének egyik fő akadálya az ismerethiány, pozitív minta hiánya. A városban tovább kell erősíteni a környezettudatos viselkedést.	Az oktatási intézmények és a szülők együttes hatása hozhat eredményt az óvodás és iskoláskorú gyerekeknél. Az önkormányzatnak is szerepet kell vállalni a környezetvédelmi tudat fejlesztésében.
<b><i>Környezetpolitika eszköz- és intézményrendszere</i></b>		
<b>KPOL-1</b>	A jogszabályi előírások betartása érdekében az önkormányzatnál fejlesztendő a környezet állapot figyelemmel kísérése, és a környezet állapotának javítása érdekében szükséges fejlesztések koordinációja.	Alapvetően szükséges a környezet állapotának rendszeres értékeléséhez, valamint a települési környezetvédelmi program megvalósításához és annak rendszeres felülvizsgálatához szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosítása.
<b>KPOL-2</b>	Az önkormányzatnál a környezetvédelmi információk többsége rendelkezésre áll, de azok egységes nyilvántartása, rendszeres évenkénti értékelése és nyilvánosságra hozatala	Jogszabályi előírás a lakosság évenkénti tájékoztatása, amelynek való megfelelés személyi feltételeit is biztosítani kell.

	környezetvédelmi szakember feladata.	
<b>KPOL-3</b>	Az önkormányzatok többségénél a „zöld” szempontok érvényesítése a beszerzéseknél még egy kiaknázatlan lehetőség a környezet állapotának „önkormányzati oldali” javításában.	Az önkormányzat termék és szolgáltatás "fogyasztása" példát mutathat a zöld beszerzések révén, amelynek közvetlen haszna a város környezetterhelésének csökkentése.

	<b>Védendő értékek összefoglaló értékelése</b>	<b>Tendenciák</b>
<b>VÉD-1</b>	A város rendelkezik olyan természeti adottságokkal, amelyek rekreációs (üdülés, pihenés) lehetőségeket biztosítanak.	Ezek jelentősége nagy, gazdasági erővé is fejleszthető az idegenforgalom fejlesztésével.
<b>VÉD-2</b>	Világörökségi védelem alatt áll Sátoraljaújhely- Ungvári pincék.	Az épített környezet fokozott védelméről folyamatosan gondoskodni kell.
<b>VÉD-3</b>	Sátoraljaújhely Építési Szabályzatának 3. sz. mellékletében felsorolt jelentős helyi védelmet igénylő területek, épületek, épülecsoportok, valamint helyi védelem alatt álló épületszerkezetek megóvása, fenntartható használata.	Értékvédelmi szempontok fokozott betartása, az értékek tudatosítása a használókkal.
<b>VÉD-4</b>	HŐSÖK temetője	A temető környezetének ápolása.
<b>VÉD-5</b>	A közelmúltban műemléki védettség alá került a Fasor úti Bortemplom és az alatta lévő pince létesítményegyüttese.	Az épített környezet fokozott védelméről folyamatosan gondoskodni kell.

(Forrás: Sátoraljaújhely Város Környezetvédelmi Programja 2017.)

Fenti táblázatban szereplő **intézkedéstervek közül számos megvalósult (90%)**, igaz többnyire az önkormányzat által saját magának kitűzött határidő letelte után. A környezetvédelmi beruházásokról általánosságban elmondható, hogy külső támogatás (pályázati lehetőség) nélkül kisebb eséllyel valósulnak meg.

## 5.2 Környezeti jövőkép

Összességében megfogalmazható, hogy a Környezetvédelmi Program egy település- jelen esetben Sátoraljaújhely Város - szintjén nem csupán eredmények és kihívások története, hanem gondolkodásmód, hozzáállás és példamutatás is. Útmutató válaszokhoz jó kérdések, a jó kérdésekhez pedig őszinte, felelős, az igazat kutató gondolkodás kell. A Magyar Tudományos Akadémia Köztestületi Stratégiai Programjai az egészet látni kívánó nézőpontból, az egészet szolgáló tudományossággal, az egészhez hozzáadni kívánó szándékkal dolgozzák fel az ország jövőjét meghatározó kérdésköröket, fórumot teremtve a különféle meggyőződések és szakterületek képviselői között zajló méltányos és előítéletmentes szakmai párbeszédhez.

A hetedik környezetvédelmi cselekvési program – általános uniós környezetvédelmi cselekvési program 2020-ig programot egy hosszú távú jövőkép határoz meg:

„2050-ben jólétben, bolygónk ökológiai korlátait tiszteletben tartva élünk. Jólétünk és egészséges környezetünk egy olyan innovatív és körkörös gazdaságból származik, amelyben semmi nem megy veszendőbe, és amelyben a természeti erőforrásokkal való gazdálkodás fenntartható módon folyik, a biodiverzitást pedig társadalmunk ellenálló képességét fokozva védjük, értékeljük és helyreállítjuk. Karbonszegény növekedésünk már régóta független erőforrás-felhasználásunktól, és megszabja a biztonságos és fenntartható globális társadalom ütemét.”

A Környezetvédelmi Program megvalósítása szempontjából alapvető a környezetvédelem intézményrendszerének helyi szinten való erősítése. E nélkül veszélybe kerülhet a fenntartható fejlődés elvének gyakorlati érvényesítése, a közérdek védelme, az önkormányzati környezetvédelmi feladatok ellátása. Ennek megfelelően erősíteni kell az önkormányzati környezetvédelmi intézményrendszert.

Szükséges erősíteni a horizontális kapcsolatok rendszerét, szorosabb együttműködésre törekedve a társhatóságokkal, vállalatokkal, oktatási, egészségügyi intézményekkel, civil szervezetekkel és a lakossággal.

A település környezeti jövőképe megalkotásához tehát elengedhetetlen a szorosabb együttműködés megvalósítása. A végső cél, hogy Sátoraljaújhely lakóinak életminősége, komfortérzete jelentősen javuljon az adott ökológiai keretek között. A természeti erőforrásokkal, a környezettel való fenntartható gazdálkodásnak együtt kell érvényesülnie a jólét elérését, megtartását elősegítő gazdasági fejlődéssel, valamint a szociális esélyegyenlőség folyamatos növelésével.

A település lakosságának egészségét, gazdasági és társadalmi jólétét, életminőségének javítását úgy lehet biztosítani, ha a szemléletváltozás megalapozásánál a környezet és fejlődés, illetve a gazdaság, társadalom és környezet ügyeit együtt kezeljük.

#### **Sátoraljaújhely Város környezeti jövőképeinek főbb ismérvei:**

- élhető, rendezett település,
- esztétikus közterületek, közösségi életterek
- a természeti értékek megőrzését és védelmét, fejlesztését szem előtt tartó területfejlesztés, zöld város városkép
- vonzó lehetőségek a turizmus kialakítására,
- prevenció, egészséges életmód,
- a klímaváltozásra való felkészülés jegyében történő innovatív fejlesztések, pályázatok preferálása, Klímavédelmi akcióterv elkészítése (WWF Magyarország közreműködésével)
- környezettudatosság általánossá válása.

### **5.3 A program finanszírozása**

A környezet védelméről szóló 1995. évi LIII. törvény 57. §-a rendelkezik a környezetvédelmi alapról, mely a környezetkímélő gazdasági szerkezet kialakításának ösztönzését, a környezeti ártalmak megelőzését, csökkentését, a bekövetkezett környezeti károk felszámolását - a külön törvényben meghatározott tájrendezést -, továbbá természeti értékek és területek fenntartását, a leghatékonyabb megoldások, továbbá a külön jogszabályban meghatározott tevékenységek esetén az elérhető legjobb technika ösztönzését, előmozdítását, a társadalom környezeti szemléletének fejlődését, valamint a környezetvédelmi kutatást elősegítő előirányzat.

A Környezetvédelmi Alap az Önkormányzat közigazgatási területén a környezetvédelmi feladatok ellátására szolgáló, elkülönített pénzalap, amely része a költségvetési rendeletnek.

#### Az Alapból megvalósítandó célok:

1. Levegőtisztaság-védelem (pl. mérések, helyszíni vizsgálatok, környezetvédelmi hatósági feladatok színvonalának javítása, közlekedési légszennyezés csökkentése, adatbázis létesítése, stb.).
2. Hulladékgazdálkodással kapcsolatos megelőzés, tudatformálás; lakosság részére és az oktatási intézményekben szervezett veszélyes hulladékgyűjtési akciók, szelektív hulladékgyűjtés támogatása
3. Országos vagy helyi védelem alatt álló természeti értékek vagy természetvédelmi területek megőrzése, eredeti állapotuk helyreállítása, fenntartása.

4. Zöldterületek védelme, fejlesztése, zöldfelület gazdálkodás, erdők védelme, allergiát okozó növények elleni védekezés, gyomirtás.
5. Fásítás
6. Állatvédelem
7. Vizek védelme: felszíni- és felszín alatti vizek (talajvíz) védelme.
8. Környezetvédelmi szemlélet, oktatás ösztönzése, támogatása. Környezetvédelmi célú szakmai programokon való részvétel.
9. Környezetvédelmi információs rendszer működtetése, fejlesztése, szakirodalom beszerzése.
10. Települési környezetvédelmi program készítése, folyamatos karbantartása.
11. A környezet védelmét szolgáló tervek, tanulmányok készítése.
12. Egyéb, a környezet védelmét elősegítő tevékenység.
13. Évente egy alkalommal a környezetvédelemben kiemelkedő szerepet vállaló civil szervezetek, magánszemélyek részére támogatás.

## **6. Célkitűzés**

### **6.1 A 2021-2026 közötti időszakra kitűzött célok feltárása - Stratégia**

A Nemzeti Környezetvédelmi Program átfogó célkitűzése, hogy hozzájáruljon a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosításához.

#### Stratégiai céljai:

- Az életminőség és az emberi egészség környezeti feltételeinek javítása.
- Természeti értékek és erőforrások védelme, fenntartható használata.
- Az erőforrás-takarékosság és a - hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése.

A környezetügy átfogó felelőssége, hogy feladatai magas színvonalú ellátásával segítse elő az ország társadalmi-gazdasági fejlődését, ugyanakkor tudatosan lépjen fel a társadalmi és környezeti értékek rombolása ellen és hatékonyan közreműködjön a környezeti szemléletformálásban.

A célok elérése érdekében széleskörű társadalmi és önkormányzati összefogásnak kell megvalósulnia. Az önkormányzat feladata például a közterületek tisztántartása, de mindenki közös feladata kell, hogy legyen az utcák, terek és parkok tisztaságának megőrzése. Az önkormányzat megteremtette a szelektív hulladékgyűjtés feltételeit, de közös feladat, hogy mindenki éljen ezzel a lehetőséggel.

A közlekedés ésszerű, környezeti szempontokat is figyelembe vevő szervezés önkormányzati feladat, de közösen kell megfontolni, hogy valóban érdemes-e nap, mint nap személyautóval közlekedni. A közüzemi ivóvízellátás és a szennyvíztisztítás üzemeltetése szintén önkormányzati feladat, de közös feladat a víztakarékosabb életmód csakúgy, mint az energiatakarékosság. A lakosság életében is elterjedő környezettudatosság vezethet ahhoz, hogy egészségesebb környezet, élhetőbb város szülessen.

A program jövőképeinek szerves része ezért, hogy a magánszemélyek környezettudatosságának növekedésére is számít a városi önkormányzat, az egyes intézmények, gazdálkodó és civil szervezetek aktivitása mellett.

A 2014-2020 közötti időszakban a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program tervezésének egyes szempontjairól, az operatív programhoz tartozó megyék megyei önkormányzatairól és a megyei jogú városok önkormányzati tervezési jogkörébe utalt források megoszlásáról, valamint a 2014-2020 közötti források területi koordinációjának kereteiről szóló 1115/2013. (III. 8.) Korm. határozat módosításáról szóló 1831/2013. (XI. 14.) Korm. határozatban rögzítésre került, hogy Borsod-Abaúj-Zemplén megye mintegy 49,5 milliárd forintos fejlesztési forrással, a Borsod-Abaúj-Zemplén megye, Sátoraljaújhelyi Kistérség mintegy 1,34 milliárdos fejlesztéseket támogató forrással számolhatott. Ezeken a forrásokon felül voltak különböző ágazati források is.

A 2014-2020. közötti európai uniós fejlesztési források felhasználására irányuló programozási dokumentumok tervezésével kapcsolatos aktuális feladatokról szóló 1322/2013. (VI. 12.) Korm. határozat 1. mellékletében rögzítésre került az operatív programok további tervezése során alkalmazandó indikatív forrásallokáció. Az itt feltüntetett operatív programok mentén végiggondolva az alábbiakban feltüntetett fejlesztési tervek kerültek megvalósításra.

- Egészségfejlesztési iroda létrehozása a Sátoraljaújhelyi járásban EFOP-1.8.19-17-2017-00039
- Községi terek fejlesztése Sátoraljaújhely Táncsics téren TOP-7.1.1-16-H-ERFA-2019-00062
- Önkormányzati tulajdonú épületek energetikai korszerűsítése Sátoraljaújhelyen és Széphalom településrészen TOP-3.2.1-16-BO1-2018-00088
- Faluház energetikai korszerűsítése Sátoraljaújhely-Rudabányácska településrészen TOP-3.2.1-16-BO1-2018-00087
- A Kazinczy Ferenc Általános Iskola Jókai Mór Tagintézményének energetikai korszerűsítése Sátoraljaújhelyen TOP-3.2.1-16-BO1-2018-00086
- Esély Otthon Sátoraljaújhelyen EFOP-1.2.11-16-2017-00041
- Zempléni és abaúji várak fejlesztése GINOP-7.1.9-17-2018-00028
- Barnamezős területek rehabilitációja Sátoraljaújhely és Pálháza településeken TOP-2.1.1-15-BO1-2016-00001
- Humán szolgáltatások fejlesztése Sátoraljaújhelyen és környékén EFOP-1.5.3-16-2017-00115
- Humán közszolgáltatások fejlesztése Sátoraljaújhelyen és környékén TOP-2.1.1-15-BO1-2016-00001

- Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése Sátoraljaújhelyen és Rudabányácskán TOP-3.2.1-15-BO1-2016-00061
- Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése Sátoraljaújhelyen és Károlyfalván
- Ipari park és iparterület fejlesztése Sátoraljaújhelyen
- Sátoraljaújhelyi óvodák és bölcsődék fejlesztése
- Szociális alapszolgáltatások fejlesztése Sátoraljaújhelyen
- Szociális célú városrehabilitáció Sátoraljaújhelyen III. ütem TOP-4.3.1-15-BO1-2016-00013
- Sátoraljaújhely öko- és kulturális turizmusának fejlesztése
- Mászófal központ Sátoraljaújhelyen
- Komplex felzárkóztató program Sátoraljaújhely leromlott városrészein
- Helyi gazdaságfejlesztés Sátoraljaújhelyen
- Helyi foglalkoztatási együttműködés kialakítása Sátoraljaújhely központtal
- Zöldebb és városi funkciókban gazdagabb Sátoraljaújhely
- Sátoraljaújhely és Mikóháza települések belterületi vízrendezése TOP-2.1.3-15-BO1-2016-00005
- Sátoraljaújhely Város fenntartható közlekedésfejlesztése

## 6.2. Elérendő környezetvédelmi célok tematikus rendszerezése (2021-2026)

Kód	Környezet állapot összefoglaló értékelése	Tendenciák, feladatok
<b>I. <u>Környezeti elemek és természeti erőforrások</u></b>		
<i>Levegő</i>		
<b>LEV-1</b>	A gondozatlan telkeken megjelenő parlagfű pollenszennyezése allergiahatású.	Felszólítás után bírságozással kell a rendelet előírásainak érvényt szerezni.
<b>LEV-2</b>	Kerti növényi és egyéb hulladékok égetéséből eredő légszennyezés	A hulladékégetés szabályainak betartását ellenőrizni kell.
<i>Talaj, talajvíz</i>		
<b>TAL-1</b>	A Torzsási bezárt, rekultiválás előtt álló	

	hulladéklerakó galvániszapot is tartalmaz, a benne levő nehézfémek és a hulladéklerakóból szivárgó szennyező anyagok veszélyeztetik az Északi Vízmű telep sérülékeny vízbázisát.	A rekultiválás befejeződött. További megfigyelés szükséges.
<b>TAL-2</b>	Illegális hulladéklerakás (forgalmi utak külterületi városrészein, Ronyva és a Ronyva árapasztó töltésein a város északi részein.)	A folyamatos ellenőrzés hatására a lerakások száma csökkenő tendenciát mutat.
<b>Felszíni vizek, ivóvíz</b>		
<b>VÍZ-1</b>	A városi szennyvíztisztító telep technológiai kialakítása miatt jelenleg még időszakosan határérték feletti szennyező	A tisztítás technológia korszerűsítése szükséges.
<b>VÍZ-2</b>	A derogációs pályázat keretében a meglévő egyesített hálózatok felszámolása.	Pályázati úton forrás rendelkezésre áll.
<b>Táj és természet</b>		
<b>TÁJ-1</b>	A Magyar Kálvária az 1930-as évek egyedülálló kezdeményezése, amely a Trianoni Békediktátum által elcsatolt megyéknek és városoknak állít emléket.	Fontos történelmi emlékhely.
<b><u>II. Települési környezetet meghatározó tényezők</u></b>		
<b>Térszerkezet, területhasználatok</b>		
<b>TÉR-1</b>	<p>A város természeti adottságainak köszönhetően jelentős területekkel rendelkezik, amelyet idegenforgalmi szempontból ki kell használni. A város megítélésében a történelmi jellege dominál.</p> <p>A város vezetése felismerte, hogy idegenforgalmi fejlesztésekkel országosan is közismert településsé tehető a város.</p>	A településen a gazdasági, természeti és kulturális (idegenforgalmi) fejlesztési igényeket a tervezés során összhangba hozzák a környezetvédelmi követelményekkel (fenntartható városfejlesztés).
<b>TÉR-2</b>	Az idegenforgalmi fejlesztéseknél a beruházás zöld területet foglalt el (Bob-pálya, Libegő), de azt építés során gondoskodtak arról, hogy a műtárgyak illeszkedjenek a természeti képbe.	A településen a gazdasági, természeti és kulturális (idegenforgalmi) fejlesztési igényeket a tervezés során összhangba hozzák a környezetvédelmi követelményekkel (fenntartható

		városfejlesztés+ITS).
<b>TÉR-3</b>	Az elhanyagolt, leromlott állapotú gazdasági és lakóépületek településképet és környezetet romboló hatása	A település tervezés során ezeket a területeket be kell vonni a fejlesztési tervekbe.
<b>Gazdaság</b>		
<b>GAZD-1</b>	A város jelenlegi és új, Ipari parkjában befektetésre jelentkezők termelésbe való bekapcsolódása növeli az emissziót, de a korszerű technológia alkalmazását kell megkövetelni, hogy az imissziós értékek lényegesen ne változzanak.	Csak korszerű technológiával rendelkező ipartelepítést lehet támogatni.
<b>Közlekedés</b>		
<b>KÖZ-1</b>	A tehermentesítő út megépítésével a 10 t-nál nagyobb gépjárművek csak a tehermentesítő úton közlekedhetnek.  A nagy kamionforgalom miatt a tehermentesítő út környezetében megnövekedett a levegőterhelés, a zajterhelés és az épületeket érő rezgés.	Beavatkozás nélkül a gépjárműforgalom által okozott levegőszennyezés, zajterhelés tovább nő.
<b>KÖZ-2</b>	Rendszeresen felül kell vizsgálni a város és társtelepülései úthálózatának és járdáinak minőségét, és az elhasználódás függvényében útfelújítási tervet kell készíteni.	Az eddigi útfelújítási program eredményeként a minősége mutatók lényegesen javultak. Források függvényében folytatni kell a felújítási programot.
<b>KÖZ-3</b>	A gyalogos járda hálózat burkolatának állapota sok helyen egyenetlen (fagyökerek okozta deformáció, ill. közmű fektetés utáni föld megsüllyedése miatt).	Járda felújítási program folytatása.
<b>Települési infrastruktúra (szennyvíz- és csapadékvíz elvezetés, vízellátás, villamos energia-, gáz- és távhőellátás)</b>		
<b>INF-1</b>	A vízellátás sérülékeny vízbázisát az Északi Vízmű-telepnél a Torzsási bezárt hulladéklerakó, a Déli Vízmű-telepnél a megszüntetett	A Torzsási hulladéklerakó rekultivációja befejeződött.

<b>INF-2</b>	A várost ellátó elosztóvezetékek egy része az azbesztcement anyagú. Az új építésű vezetékek anyaga KPE. Az azbesztcement anyagú vezetékek esetében gyakori a meghibásodás, talajmozgások miatt veszélyeztetettek. A város szennyvíz csatornázottsága (98 %-os) megfelelő mértékű, de a lakosság egy része szociális vagy egyéb ok miatt nem csatlakozott a hálózatra.	A Zempléni Vízmű Kft. beruházási terve évenként tartalmazza a felújítandó szakaszokat, de útfelújításokkal egyidejűleg vezetékcseré is történik.
<b>INF-3</b>		A szociálisan rászorult családok támogatása a Környezetvédelmi alapból.
<b>INF-4</b>	A város távhő primer oldali hálózatának rekonstrukcióját el kell végezni.	Az ellátó távhővezeték régi szakaszainak cseréje szükséges.
<b>Energiagazdálkodás</b>		
<b>EN-1</b>	A város intézményeiben, ill. a lakosság körében is még kevés helyen alkalmazzák megújuló energiaforrásokat.	Vizsgálni szükséges, hogy a városnak milyen lehetőségei vannak a megújuló energiaforrások használatának terén és ösztönözni szükséges ezek, illetve az alacsony energiaigényű megoldások használatát.
<b>EN-2</b>	A város közvilágítási hálózatának korszerűsítése az elmúlt időszakban megtörtént.	Vizsgálni kell, hogy milyen lehetőségek vannak további villamos energia megtakarításra (fényerősség szabályozás, éjfél utáni feles világítás, a sétáló utcán LED- lámpák alkalmazása)
<b>Zöldfelületi hálózat</b>		
<b>ZÖLD-1</b>	Az elöregedett, környezetére veszélyes fák eltávolítása után a fák pótlásának elmaradása.	Az utca fásítási nyilvántartását aktualizálni kell, és el kell készíteni az utcák fásításának fejlesztésére vonatkozó, több évre szóló átfogó programot.
<b>ZÖLD-2</b>	A városi utcák nagy százaléka fásított. A város fáinak állapota általánosságban jónak mondható, a fák ápolása rendszeresen megtörténik.  A közterületen veszélyessé nyilvánított fák kivágása bizottsági döntés alapján történik.	A város levegőszennyezettségének csökkentésében, a tiszta levegő biztosításában, az egészséges, esztétikus településkép kialakításában fontos tényező a megfelelő mennyiségű, és megfelelően gondozott és karbantartott növényállomány.
<b>ZÖLD-3</b>	Az ingatlanok előtti zöldfelületek karbantartását a lakosság egy része nem tekinti feladatának, másik része idős kora miatt nem tudja elvégezni.	Figyelemfelhívás a helyi rendelet betartására.
<b>Köztisztaság</b>		

<b>KÖZT-1</b>	Az önkormányzat a Városellátó Szervezeten keresztül biztosítja a köztisztasági feladatok ellátását.	A köztisztasági feladatok végzése minőségi színvonalának fenntartása.
<b>KÖZT-2</b>	A közterület-felügyelet munkavállalói látják el a közterületek köztisztaságának ellenőrzését.	A hatékony munka színvonalának fenntartása.
<b>KÖZT-3</b>	A városközpontban és a város utcáin esztétikus kivitelű hulladékgyűjtők elhelyezésével és rendszeres ürítésével gondoskodnak a tisztaság megőrzéséről.	Köztisztaság minőségi jellemzőinek fenntartása.
<b>Hulladékgazdálkodás</b>		
<b>HULL-1</b>	Lakossági építési-bontási hulladék, ill. települési szilárd hulladék illegális elhelyezése.	A megvalósult hulladék udvarban megoldható a lakossági építési-bontási hulladék helyben történő átvétele.
<b>HULL-2</b>	A lakossági települési szilárd hulladék mennyiségből a szelektívgyűjtés részarányának növelése.	A szelektíven gyűjtött hasznosítható anyagok mennyiségének növelése szükséges, a lerakástól való eltérítés érdekében.
<b>HULL-3</b>	A kertvárosi övezetben a bio-hulladék és a zöld hulladék komposztálása.	Komposztálás támogatása.
<b>HULL-4</b>	A lakossági veszélyes hulladék és elektronikai hulladékok begyűjtése.	Hulladékudvar kiépítését követően folyamatosan biztosítani kell.
<b>Zaj- és rezgés</b>		
<b>ZAJ-1</b>	Jelentős zajforrás a közlekedés, a tehermentesítő út mentén a lakosságot főleg az éjszakai időszakban a kamionok által keltett zaj rendkívül zavarja. A Köztársaság út mindkét oldalán a lakások közel vannak az úttesthez, és a sebességkorlátozást be nem tartó kamionok által keltett rezgés a lakásokban is érezhető.	Forgalomszervezéssel, vagy utólagos beavatkozásokkal (fokozott hanggátlású nyílászáró szerkezetekkel) szükséges védekezni a zajterhelés ellen.  A sebességkorlátozás betartása érdekében hatékony megoldás a rendszeres rendőrségi ellenőrzés.
<b>ZAJ-2</b>	Lakóterületen zajos tevékenységgel járó vállalkozások, szórakozóhelyek zavaró hatása	Hatósági ellenőrzés a rendelet betartása érdekében.

<b>III. Környezetegészség és –tudatosság</b>		
<b>Környezeti szemlélet, egészségmegőrzés, életmód</b>		
<b>TUD-1</b>	<p>A város nagy figyelmet fordít a kikapcsolódási és rekreációs lehetőségek biztosítására.</p> <p>Rendezvénytéren rendszeres kulturális és szórakoztató programok. Egész évben folyamatos sportolási és kikapcsolódási lehetőségek a Magas-hegyi Sportcentrumban, Uszodában, Sportcsarnokban, Jégcsarnokban</p>	<p>A környezettudatos életmód kialakításában meghatározó kültéri szabadidős tevékenységek biztosítását a város sportpolitikájában stratégiai szintre emelte.</p> <p>Sátoraljaújhelyi lakosok kedvezményrel vehetik igénybe a szolgáltatásokat.</p>
<b>TUD-2</b>	A környezettudatos fogyasztói szokások hiányoznak a mai modern ember életmódjából.	A környezettudatosság növelése érdekében folyamatos akciók szükségesek.
<b>TUD-3</b>	A környezettudatos viselkedés elterjedésének egyik fő akadálya az ismerethiány, pozitív minta hiánya. A városban tovább kell erősíteni a környezettudatos viselkedést.	Az oktatási intézmények és a szülők együttes hatása hozhat eredményt az óvodás és iskolás korú gyerekeknél. Az önkormányzatnak is szerepet kell vállalni a környezetvédelmi tudat fejlesztésében.
<b>Környezetpolitika eszköz- és intézményrendszere</b>		
<b>KPOL-1</b>	A jogszabályi előírások betartása érdekében az önkormányzatnál fejlesztendő a környezet állapot figyelemmel kísérése, és a környezet állapotának javítása érdekében szükséges fejlesztések koordinációja.	Alapvetően szükséges a környezet állapotának rendszeres értékeléséhez, valamint a települési környezetvédelmi program megvalósításához és annak rendszeres felülvizsgálatához szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosítása.
<b>KPOL-2</b>	Az önkormányzatnál a környezetvédelmi információk többsége rendelkezésre áll, de azok egységes nyilvántartása, rendszeres évenkénti értékelése és nyilvánosságra hozatala környezetvédelmi szakember feladata.	Jogszabályi előírás a lakosság évenkénti tájékoztatása, amelynek való megfelelés személyi feltételeit is biztosítani kell.
<b>KPOL-3</b>	Az önkormányzatok többségénél a „zöld” szempontok érvényesítése a beszerzéseknél még egy kiaknázatlan lehetőség a környezet állapotának „önkormányzati oldali” javításában.	Az önkormányzat termék és szolgáltatás "fogyasztása" példát mutathat a zöld beszerzések révén, amelynek közvetlen haszna a város környezetterhelésének csökkentése.

	Védendő értékek összefoglaló értékelése	Tendenciák
<b>VÉD-1</b>	A város rendelkezik olyan természeti adottságokkal, amelyek rekreációs (üdülés, pihenés) lehetőségeket biztosítanak.	Ezek jelentősége nagy, gazdasági erővé is fejleszthető az idegenforgalom fejlesztésével.
<b>VÉD-2</b>	Világörökségi védelem alatt áll Sátoraljaújhely- Ungvári pincék.	Az épített környezet fokozott védelméről folyamatosan gondoskodni kell.
<b>VÉD-3</b>	Sátoraljaújhely Építési Szabályzatának 3. sz. mellékletében felsorolt jelentős helyi védelmet igénylő területek, épületek, épületcsoportok, valamint helyi védelem alatt álló épületszerkezetek megóvása, fenntartható használata.	Értékvédelmi szempontok fokozott betartása, az értékek tudatosítása a használókkal.

## 6.2. A célok megalapozása (SWOT- analízis)

	ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
<b>Társadalmi</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- a betelepülők számára kedvező feltételek biztosítása</li> <li>- értékes történelmi múlt</li> <li>- szolgáltatások biztosítása</li> <li>- korszerű művelődési ház és könyvtár, élénk kulturális élet</li> <li>- óvodai férőhelyet meghaladó óvodások száma</li> <li>- megoldott alap-és járó beteg egészségügyi ellátás</li> <li>- - megoldott általános iskolai képzés</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- stagnáló népességszám</li> <li>- megélhetési problémákkal küzdők számának növekedése,</li> <li>- segélyezésre szorulóknak növekvő száma</li> <li>- munkahely teremtési problémák</li> <li>- szórakozási lehetőségek nem megfelel száma</li> </ul>
<b>Környezeti</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- környezeti elemek kielégítő állapota</li> <li>- a sétáló utca és a megépült elkerülő út miatt kisebb tranzitforgalom</li> <li>- belterületi utak szinte mindegyike szilárd burkolatú</li> <li>- ipari eredetű szennyezés nem jellemző</li> <li>- -gázbekötések aránya magas, ezért a tüzelésből eredő légszennyezés kismértékű</li> <li>- kommunális és szelektív hulladékszállítás lehetősége, korszerű hulladékgazdálkodási rendszer rendelkezésre állása, bezárt települési hulladéklerakó rekultivációja megvalósult</li> <li>- - köztisztasági rendelet megléte</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- a szennyvíztelep viszonylag jól látja el funkcióját</li> <li>- kevés adat áll rendelkezésre a környezeti elemek állapotáról</li> <li>- nincs környezetvédelmi civil szervezet</li> <li>- lakossági érdektelenség a környezet-és természetvédelem egyes kérdéseiben</li> <li>- avarégetésből származó levegőszennyezés</li> <li>- a megújuló energiák használata elenyésző,</li> <li>- csapadékvíz elvezető árkok állapota, a nagy intenzitású csapadékesemények terheléscsökkentése nem elégséges</li> <li>- a város természeti értékeinek bemutatása hiányos</li> </ul>

<b>Gazdasági</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- a település földrajzi elhelyezkedéséből származó előnyök,</li> <li>- az infrastrukturális ellátottság- víz, gáz, villamos energiaellátás megfelelő</li> <li>- kerékpárút-hálózat kiépítettsége, Cross-bike</li> <li>- magas a vállalkozási sűrűség</li> <li>- a szőlő termesztés magas színvonala</li> <li>- falugazdász működése</li> <li>- kedvező földrajzi helyzet a kereskedelmi és ipari tevékenységek megtelepedésére</li> <li>- az ipari tevékenységek széles köre</li> <li>- szolgáltatások tekintetében mikro körzet központi szerep</li> <li>- gasztronómiai települési sajátosságok</li> <li>- a Zempléni táj, mint turisztikai vonzerő</li> <li>- turisztikai érdeklődésre számot tartó programok (Zempléni Kalandpark)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- kisméretű, alacsony felszereltségű, versenyképességű gazdaságok</li> <li>- közlekedésből származó hátrányok, első rendű főközlekedési utakkal és autópályákkal való távoli kapcsolat</li> <li>- lakóterületen belül kisipari jellegű üzemek</li> <li>- meglévő szálláshelyeken eltöltött alacsony átlagos tartózkodási idő</li> <li>- kisvárosi funkció hiányok (parkolók, közösségi terek hiánya)</li> </ul>
	<b>LEHETŐSÉGEK</b>	<b>VESZÉLYEK</b>
<b>Társadalmi</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- a város népességmegtartó erejének növelése</li> <li>- az esélyegyenlőség elvének optimális</li> <li>- megvalósítása, fokozott figyelemmel a különböző társadalmi csoportok megfelelő integrációjára</li> <li>- új civil szervezetek alakulása, lakossági összefogás</li> <li>- kulturális élet fellendítése, szakképzés,</li> <li>- munkahelyteremtés támogatása</li> <li>- fiatalok képzése a helyi, térségi igényeknek</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- népességfogyás</li> <li>- a település elöregedése</li> <li>- lokálpatriotizmus háttérbe szorulása</li> <li>- társadalmi elidegenedés</li> <li>- hagyományőrzés háttérbe szorulása</li> <li>- életszínvonal romlása</li> <li>- lakosok eladósodása</li> <li>- roma nemzetiségű lakosok társadalmi integrációjának problémája</li> <li>- az előítéletek felerősödése</li> <li>- fiatalok, értelmiségek elvándorlása</li> </ul>

	<p>megfelelően</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- szórakozási lehetőségek bővítése</li> <li>- szorosabb összefogás a rendvédelmi (rendőrség, polgárőrség) szervekkel,</li> <li>- közterület felügyelet hatékonysága</li> <li>- a lakosság környezettudatosságának növelése</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- a környezetvédelem elveivel összhangban álló életmódra való igény csökkenése</li> </ul>
<b>Környezeti</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- szennyvíz-fejlesztési beruházás</li> <li>- külső források (EU, hazai) bevonása a környezet-és természetvédelmi fejlesztésekbe, sikeres pályázatok</li> <li>- környezetvédelmi civil szervezet létrehozása</li> <li>- természeti és táji adottságok turisztikai szempontú érvényesítése</li> <li>- védett természeti területek és értékek fejlesztése</li> <li>- megújuló energiaforrások növekvő aránya, alkalmazása</li> <li>- magasabb fokú környezeti nevelés az óvodában és iskolában</li> <li>- a lakosság pozitív hozzáállása a szelektív hulladék gyűjtéshez</li> <li>- fenntartható fejlődést támogató, figyelemfelhívó rendezvények</li> <li>- hulladékgyűjtő udvar kialakítása és használata</li> <li>- virágültetési, városszépítő akciók</li> <li>- zöldfelület fejlesztés</li> <li>- településszintű környezetvédelmi akciók (hulladékgyűjtés, parlagfűmentesítés)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- erőforráskészletek csökkenése</li> <li>- környezeti káresemények kockázata</li> <li>- természeti értékek pusztulása</li> <li>- vízbázisok elszennyeződése</li> <li>- a tájgondozás hiánya</li> <li>- felszín alatti vizek</li> <li>- szennyezettségének növekedése</li> <li>- levegő allergén pollenmennyiségének növekedése</li> <li>- a lakosság nem aktív a környezetvédelmi tevékenységekben, partnerség hiánya</li> <li>- illegális hulladék-elhelyezések növekedése</li> <li>- globális éghajlatváltozás miatt bekövetkező haváriák: belvíz, árvíz</li> <li>- biológiailag inaktív területek arányának növekedése tovább veszélyezteti az élővilágot</li> </ul>

<b>Gazdasági</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- külső források (EU, hazai) bevonása a gazdasági fejlesztésekbe</li> <li>- új, korszerű, környezetet kevésbé károsító energiahordozók racionális felhasználása</li> <li>- új 16 Ha ipari terület kialakítása</li> <li>- turizmus fejlesztése</li> <li>- közlekedés fejlesztése</li> <li>- új munkahelyek teremtése</li> <li>- háztáji termékek piaci pozíciójának erősödése</li> <li>- szakképzett munkaerő rendelkezésre állása</li> <li>- közutak, kerékpárutak felújítása, parkolók, járdák kialakítása külső források bevonása</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- munkanélküliség növekedése</li> <li>- COVID – hullámok hatása</li> <li>- a gazdasági válság hatása sokáig érezhető</li> <li>- hosszú távú finanszírozási problémák</li> <li>- a pályázati önerő előteremtésének egyre nagyobb nehézségei</li> <li>- területi különbségek fokozódása</li> <li>- vállalkozási önerő hiánya</li> <li>- mezőgazdaság háttérbe szorulása</li> </ul>
------------------	---	---

## 7. Összefoglalás

A Környezetvédelmi Program és annak időszakos felülvizsgálata a város jövőképét kívánja megvalósítani, vagy legalábbis következetesen abba az irányba terelni.

Meg kell fogalmazni azt, hogy a környezeti jövőkép milyen részcélok, majd azokat megvalósító beavatkozások, programok összességén keresztül valósulhat meg.

**A helyi környezetvédelem kétségkívül legfontosabb általános célja a jó, a kedvező környezeti állapotok (erőforrások) megőrzése, a károsodott, sérült környezeti területek, elemek / tényezők romlásának megállítása, javítása, valamint a lakosság környezettudatosságának erősítése, környezetvédelmi aktivitásának növelése.**

Ezek elérése - a város hatókörén kívüli meghatározottságokat figyelembe véve - feltételezi a megelőző szemléltető, **környezettudatos városüzemeltetést és városfejlesztést**. A környezettudatosság javítása, érvényesítése az önkormányzati döntésekben, a hivatali munka minden területén (belső kapcsolatok, ügyintézés, külső kapcsolatok a lakossággal, a vállalkozásokkal, hatóságokkal) eredményezheti a helyi környezetügyben az érdemi előrelépést.

**Összefoglalva kijelenthetjük, hogy a helyi környezetvédelem általános célja, egyúttal működésének alapelve a környezettudatos közgondolkodás, döntéshozatal és végrehajtás a városi élet minden területén, amiben Sátoraljaújhely Város Önkormányzata egyértelműen nyitott, elszánt és kezdeményező.**